

Bilag til Rammeaftale 2009

for Social- og specialundervisningsområdet

Albertslund
Allerød
Ballerup
Bornholm
Brøndby
Dragør
Egedal
Fredensborg
Frederiksberg
Frederikssund
Furesø
Gentofte
Gladsaxe
Glostrup
Gribskov
Halsnæs
Helsingør
Herlev
Hillerød
Hvidovre
Høje-Taastrup
Hørsholm
Ishøj
København
Lyngby-Taarbæk
Rudersdal
Rødovre
Tårnby
Vallensbæk

6. oktober 2008

Indholdsfortegnelse

1. Beskrivelse af de 3 arbejdsgrupper nedsat i rammeaftale 2007.....	4
2. Rapport fra Arbejdsgruppe vedrørende aflastningstilbud til børn.	8
3. Oversigt over tilbud indeholdt i Rammeaftalen for 2009.....	26
Børn og unge handicappede	26
Børn og unge aflastning	27
Børn og unge sindslidende	28
Sikrede døgninstitutioner	28
Børn og unge undervisning	28
Voksne handicappede.....	29
Voksne aflastning	36
Voksne sindslidende.....	36
Voksne hjemløse	38
Voksne misbrug.....	39
Kvindekrisecentre.....	40
Kommunikationscentre	41
Lands- og landsdelsdækkende tilbud	41
Øvrige sociale tilbud	42
Øvrig specialundervisnings tilbud.....	42
4. Beskrivelse af takstmodel for 2009.	45
Vejledning til kommunal takstmodel	50
5. Venteliste pr. 1. januar 2008 på de enkelte tilbud.	55
6. Venteliste fordelt på kommuner og målgrupper.	58
7. Beskrivelse af data vedr. borgere inden for autisme spektret.....	64
8. Nye og ændrede tilbud i kommunerne	69
9. Institutionsark for tilbud, der ikke fremgår af tilbudsportalen	74
Børneklíníken	75
Børneterapien	77
Center for Syn og Kommunikation	79
Falck Hjælpemidler A/S	81
Geelsgårdskolen	82
Hjælpemiddelcentralen.....	84
Kommunikationscentret	86
Lænkeambulatorierne i Danmark.....	88
Skolen på Kastelsvej	89
Specialtandplejen i Gentofte	91
Specialtandplejen i Rudersdal.	92
Specialundervisningscentret Egedammen.....	93
SUKA	94
SVIKA.....	95
THI kompetenceCenter	97

1. Beskrivelse af de 3 arbejdsgrupper nedsat i rammeaftale 2007.

De tre arbejdsgrupper blev nedsat primo 2007 og afsluttede deres arbejde i oktober 2007, hvorfor den endelige afslutning ikke indgik i Rammeaftalen 2008. Dokumenterne fra arbejdsgruppen findes på Region Hovedstadens hjemmeside.

Arbejdsgruppen vedr. botilbud til personer med sindslidelser:

I forbindelse med indgåelsen af rammeaftalen for 2007 mellem kommunerne og Region Hovedstaden, blev det besluttet, at der skulle udarbejdes en analyse, med det formål at vurdere det langsigtede kapacitetsbehov for sociale tilbud til voksne sindslidende også set i lyset af arbejdsdelingen mellem behandlingspsykiatrien, herunder distriktspsykiatrien og den specialiserede rehabiliterende socialpsykiatri.

Arbejdsgruppens rapport blev drøftet i den administrative koordinationsgruppe vedr. rammeaftalen i møde den 14. maj 2007. Koordinationsgruppen fandt, at rapporten er et godt grundlag for den videre udvikling på området og har bedt arbejdsgruppen om frem til 1. oktober 2007 at viderebearbejde følgende emner:

- udvikle redskaber til at skabe øget flow mellem tilbud, så ”tilsanding” i de tunge tilbud modvirkes og
- udvikle forslag til programforløb på tværs af sektorer, så det bliver tydeligt både for brugerne og tilbuddene hvilke resultater, der forventes opnået gennem tilknytning til det enkelte tilbud og hvori et evt. efterfølgende tilbud kan bestå.

Koordinationsgruppen behandlede i møde den 26. oktober 2007 tilbagemeldingerne fra arbejdsgruppen, som anførte, at

- der anvendes mange metoder til de mange forskellige målgrupper og det er vigtigt med samarbejde om hvilke metoder, der anvendes.
- der skal hele tiden tænkes på en udvikling hos brugerne
- der skal tænkes på netværk for borgere, genskabning af netværk med familie, naboer og andre.
- der skal tænkes på dagbeskæftigelse med henblik på at undgå isolation
- der skal også tænkes på sikkerhed for de selvstændigt boende med mulighed for telefonisk kontaktmulighed også om natten samt mulighed for akutboliger og akutte teams.

Koordinationsgruppen konkluderede:

Der er en berøringsflade til samarbejdsaftalerne inden for sundhedsaftalen, hvor der også arbejdes med forløbstankegange. Rapporten viser vigtigheden af, at der allerede ved ind-

læggelsen startes på samarbejdet / dialogen med kommunen om, hvad der skal være til rådighed ved udskrivningen. Også tankegangen om sikkerhed / forankringspunkt for den enkelte borger er vigtig for at situationen for borgeren ikke kommer ud af kontrol. Rapporten indeholder en inspiration for de medarbejdere, der arbejder med personer med sindslidelser.

Koordinationsgruppen anbefaler, at der arbejdes videre med problemstillingerne i de fremtidige rammeaftaler og sundhedsaftaler og at rapporten sendes til de kommunale fag- og ledelsesgrupper på området til videre overvejelse.

Arbejdsgruppen vedr. tilbud til personer med funktionsnedsættelser inden for autismspektret:

Kommunerne i Region Hovedstaden og Regionen besluttede i forbindelse med indgåelsen af Rammeaftalen for 2007, at der skulle nedsættes en arbejdsgruppe, som skulle analysere behovet for sociale- og specialundervisningstilbud til voksne med forstyrrelser indenfor autismspektret, hvad angår borgere, der har behov for et specialiseret tilbud. Analysen er en del af Rammeaftalen for 2008, og den skal danne grundlag for aftaler om udvikling, tilpasning og eventuel etablering af nye støtteformer og tilbud til målgruppen.

Arbejdsgruppens rapport har været drøftet i den administrative koordinationsgruppe vedr. rammeaftalen i møde den 14. maj 2007. Koordinationsgruppen finder, at rapporten er et godt grundlag for den videre udvikling på området og har bedt arbejdsgruppen om frem til 1. oktober 2007 at viderebearbejde følgende emner:

- model for en ensartet registrering i kommunerne af personer inden for autismspektret
- tydeliggøre specialiseringen / fleksibiliteten i tilbuddene til de enkelte målgrupper inden for spektret og
- konkretisering af indholdet i en tidlig indsats over for personer med forstyrrelser inden for autismspektret.

Arbejdsgruppen har i sin afsluttende rapport arbejdet med begrebsdannelse på området for at sikre en ensartet registrering omkring autisme. Socialministeriet er i gang med en begrebsdannelse, som når den foreligger, skal lægges til grund. I mellemtiden anvendes de tre kategorier, som er beskrevet i rapporten, i det videre arbejde med rammeaftalerne i hovedstadsregionen.

Arbejdsgruppen har endvidere beskrevet den tidlige indsats, hvor der fokuseres på overgangen fra barn til voksen. Her er der navnlig brug for at se nærmere på indsatsen, for de bedre fungerende (Aspergergruppen).

Koordinationsgruppen besluttede at sende rapporten til de kommunale fag- og ledelsesgrupper til videre overvejelse.

Arbejdsgruppen vedr. erhvervet hjerneskade:

I forbindelse med indgåelsen af Rammeaftalen for 2007 blev der nedsat en arbejdsgruppe, der skulle analysere behovet for tiltag på hjerneskadeområdet. Arbejdsgruppen har prioriteret at samle et statistisk materiale, der kan bidrage til at belyse problemstillinger og behov for tiltag på området. Målgruppen for arbejdsgruppens drøftelser og anbefalinger er personer i den erhvervsaktive alder med erhvervet hjerneskade (akut opstået).

Arbejdsgruppens rapport har været drøftet i den administrative koordinationsgruppe vedr. rammeaftalen i møde den 14. maj 2007. Koordinationsgruppen finder, at rapporten er et godt grundlag for den videre udvikling på området og har bedt arbejdsgruppen om frem til 1. oktober 2007 at viderebearbejde følgende emner:

- konkretisere opgaver og sammensætning for et fagligt netværk for medarbejdere der i kommunerne og behandlingstilbuddene arbejder med personer med erhvervet hjerneskade
- forslag til evt. regionalt hjerneskadeforum – forslag til opgaver, sammensætning og organisatorisk forankring samt
- konkretisering af koblingen til træningsområdet under sundhedsaftalerne

Arbejdsgruppen har konkretiseret idéen om et koordinerende organ / forum for problemstillinger omkring de hjerneskadede. Dette forum kan give inspiration i kommunerne og skabe et netværk for medarbejderne. Det er ikke afklaret hvordan et forum omkring hjerneskadede skal ledes og sekretariatsbetjenes.

I sundhedsaftalerne arbejdes der primært med behov og forløb for borgeren ud fra den fysiske trænings synsvinkel. Der er også en relation til kommunikationscentre omkring træning af de kognitive skader. Der er også behov for inspiration omkring koordinering af den sociale indsats.

Der er behov for etablering af samarbejdsaftaler og en strukturel ramme omkring samarbejdet om indsatsen over for personer med erhvervet hjerneskade. Den formelle struktur kunne ligne den, der benyttes vedrørende de domfældte udviklingshæmmede, hvor en eller to kommuner påtager sig tovholderfunktionen. Det må afklares, hvilken kommune, der vil påtage sig opgaven med at være tovholder for et sådant forum. Forespørgsel omkring netværket / forum sendes til KKR.

Koordinationsgruppen besluttede at sende rapporten til de kommunale fag- og ledelsesgrupper til videre overvejelse.

Kommunerne finder ikke umiddelbart behov for at etablere det foreslåede forum og netværk på hjerneskadeområdet. Kommunernes embedsmandsgruppe ønsker, at det først undersøges, i hvilket omfang VISO kan og vil varetage opgaven.

I sammenhæng med arbejdsgruppen om erhvervet hjerneskade er der i relation til sundhedsaftalerne nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på sammenhængen i hjerneskadeindsatsen, herunder på visitation til de særlige hjerneskadetilbud som Kurhus og Center for

Hjerneskode, samt rehabiliteringen af hjerneskedede, dels den rehabilitering, der iværksættes på hospitalerne og dels den rehabilitering, der skal iværksættes af kommunerne. Rapporten fra arbejdsgruppen under rammeaftalen indgår i arbejdsgruppens arbejde. Arbejdsgruppen har en delt ledelse mellem kommunerne og regionen.

Arbejdsgruppernes rapporter og deres supplerende redegørelse ligger på regionens hjemmeside under samarbejdet med kommunerne.

2. Rapport fra Arbejdsgruppe vedrørende aflastningstilbud til børn.

Aflastningstilbud til børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i Region Hovedstaden

Rapport fra den regionale arbejdsgruppe vedrørende ventelister til aflastningstilbud.

Juni 2008

INDHOLD

1. Indledning og baggrund
2. Opgavebeskrivelse og tilgang
3. Aflastningens lovgrundlag
4. Målgruppe
5. Hvad er aflastning.
6. Aflastningsmodeller
7. Målgruppe, modeller og priser.
8. Ventelister versus samlet udbud og efterspørgsel
9. Konklusion

Bilag 1 – Kommissorium

Bilag 2 – Oversigt over aflastningstilbud i Region Hovedstaden

Bilag 3 – Beskrivelse af de offentlige regionale aflastningsinstitutioner

1. INDLEDNING OG BAGGRUND

Af kommunernes redegørelser fra foråret 2007 fremgår, at der mangler aflastningspladser til børn og unge, særligt til børn og unge der har en diagnose indenfor autismspektret. Det underbygges af, at der står forholdsvis mange børn på venteliste, men der er stor forskel i vurderingen af ventelisternes størrelse.

Den Administrative Koordinationsgruppe vedrørende Rammeaftalen nedsatte på den baggrund en arbejdsgruppe til at udrede forskellene og skabe overblik over det reelle behov for aflastningspladser i Region Hovedstaden.

Grundet vanskelige arbejdsbetingelser, herunder bemanding af arbejdsgruppen, har processen været u hensigtsmæssig og langsommelig. Et væsentligt problem har været manglende ledelse af gruppen og manglende sekretariatsstøtte. Rapportering er derfor udskudt til ultimo juni 2008, og det har ikke under de givne omstændigheder været muligt at bevare kommissoriet fuldt ud.

Arbejdsgruppens medlemmer:

- Bente Aalling, Forstander, Lundø, Gentofte Kommune.
- Thor Simony, Forstander/Birgitte Bak Daugaard, Viceforstander, Granbohus, Fredensborg Kommune.
- Henriette Halgerd Becker-Christensen, Børne- og Familiechef, Gribskov (sygemeldt fra april 2008)
- Elsa Unden Hende, Udviklingskonsulent, Helsingør Kommune
- Bjarne Allan Spanggård, Konsulent, Region Hovedstaden
- Lone Pamhede, Fuldmægtig, Frederikssund Kommune
- Christell Erichsen, Udviklingskonsulent, Ballerup Kommune

2. OPGAVEBESKRIVELSE OG TILGANG

Opgaven er defineret ved følgende, jf. endvidere kommissorium i bilag 1.

- Skabe et overblik over det reelle behov for aflastningspladser
- Skabe overblik over målgrupper
- Inddele børnene i målgrupper, der kan have glæde af samvær
- Beskrive forskellige aflastningsmodeller, eksempelvis døgnophold, matrikelløs aflastning og pasning i forældrehjemmet
- Matche aflastningsmodellerne til målgrupperne
- Udarbejde forslag til mulige løsninger
- Beskrive, hvilke omkostninger og fordele der er i de forskellige løsningsmodeller.

Til besvarelsen af det overordnede spørgsmål om divergens mellem institutionernes ventelister og kommunernes indberetninger om ventelister, har arbejdsgruppen forsøgt at gøre ventelisterne sammenlignelige ved at taget udgangspunkt i en udredning af institutionernes ventelister:

- Antal børn på listen,
- Bevilliget døgn pr barn
- Bevillings/betalingskommune,
- Registreringsdato - dvs. dato for optagelse på ventelisten.

I forbindelse med indberetning til rammeaftalen for 2009 forsøgte arbejdsgruppen at få oplyst antal bevilliget døgn for børn og unge på venteliste, for dermed at få mere præcist grundlag til vurdering af hvor mange aflastningspladser det samlede antal børn og unge på venteliste udgør.

Det viste sig dog ikke muligt at få oplysningerne. Arbejdsgruppen har derfor været nødsaget til at arbejde med udgangspunkt i et gennemsnit pr barn (6 børn pr aflastningsplads).

På denne baggrund er institutionernes ventelister sammenholdt med kommunernes ventelister indberettet til regionen i forbindelse med rammeaftalen 2008 og 2009.

3. AFLASTNINGENS LOVGRUNDLAG

I henhold til Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier (Vejledning nr. 3 til serviceloven), har forældre til børn og unge med nedsat funktionsevne eller kronisk, eller langvarig lidelse i varierende omfang behov for aflastning. Begrundelsen herfor er, at en tilstrækkelig aflastning vil kunne medvirke til at bevare barnet eller den unge i hjemmet samtidig være med til at skabe bedre betingelser for forældrene, så de kan få overskud til eventuelt søskende.

Aflastningen kan foregå i eget hjem, i særlige dagtilbud, som døgntilbud eller som en kombination af disse.

Aflastning efter SEL § 41

Kommuner kan formidle aflastningspersoner til familier i eget hjem som har behov herfor. Det er dog en forudsætning, at udgiften hertil er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. Denne aflastning kan foregå ved privat antaget hjælp eller ved timeaflastning formidlet via kommunen.

Aflastning efter SEL § 84

Kommunen har pligt til at sørge for tilbud om afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer et barn eller en ung med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Denne form for hjælp kan være en forudsætning for, at et barn eller en ung med nedsat funktionsevne eller kronisk lidelse kan blive boende hjemme. Denne lejlighedsvis aflastning kan ske efter de enkelte regler om særlige dagtilbud jf. SEL § 32, hvor aflastningen kan bestå af overnatninger i weekender o.l.

Aflastning efter SEL § 52 stk. 3 nr. 5

Ved denne aflastningsform er det påkrævet, medmindre særlige forhold gør sig gældende, at der gennemføres en socialfaglig undersøgelse, inden der bevilges aflastning. Aflastningen finder sted som døgnophold i døgntilbud efter SEL § 66:

- nr. 1 (plejefamilier, jf. § 142, stk.1),
- nr. 2 (netværksplejefamilier, jf. § 142, stk. 2),
- nr. 4 (opholdssteder for børn og unge, jf. § 142, stk. 5), eller
- nr. 5 (døgninstitutioner, jf. § 67).

4. MÅLGRUPPEN

Aflastningstilbud i Region Hovedstaden er rettet mod børn og unge med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser:

1. Fysiske funktionsnedsættelser: Syn, høre, kommunikation og mobilitet.
2. Psykiske funktionsnedsættelser: Intellektuel og kognitive forstyrrelser, udviklingshæmning og udviklingsforstyrrelser, herunder autismespektret, ADHD.
3. Terminale/livstruede børn og unge

Der findes i dag ingen regionale aflastningstilbud rettet mod psyko-sociale problemstillinger. Disse løser de fleste kommuner selv eller benytter tilbud i den private sektor.

De klassiske målgrupper er nogenlunde stationære, dog med nogle udsving. Men der er tegn på øget efterspørgsel efter aflastningspladser til børn og unge med ADHD. De offentlige regionale institutioner her ikke tidligere haft tilbud på området, da der først gennem de senere år er kommet egentlige diagnoser på området, der berettiger til etablering af regionale aflastningstilbud.

Flere private aflastningsinstitutioner har etableret ADHD pladser, og enkelte regionale institutioner arbejder på etablering af tilbud på området. F.eks. har Granbohus udarbejdet et projektforslag, der nu er under politisk behandling i Fredensborg kommune.

5. HVAD ER AFLASTNING

Aflastning er et tilbud til familier med hjemmeboende børn og unge med nedsat funktionsevne eller kronisk/langvarig lidelser, og har til formål at give støtte til den samlede familie og dermed være medvirkende til, at barnet/den unge kan blive boende i hjemmet. Aflastning kan ligeledes tilbydes familier med behov for at kunne give omsorg til søskende, der også har behov for deres forældre, og give sig tid til samvær med dem.

Behovet for aflastning kan have et meget varierende omfang, idet tilbuddet har et forebyggende formål og den enkelte familierne kan have særlige ønsker og meget forskellige behov i en given situation.

Hvad kan aflastningen tilbyde?

Aflastning er et speciale, med et stort antal brugere i de enkelte tilbud, fordelt på relativt færre pladser. Der er derfor nogle særlige omstændigheder, som betyder at struktur og indhold i tilbuddet tilrettelægges anderledes end det ses i andre døgntilbud.

Aflastning er et pusterum for forældre og søskende og et fristed for børnene/de unge. Aflastning skal tilbyde et trygt, forudsigeligt og pædagogisk udviklende døgnmiljø, der med faglighed og forståelse sætter fokus på:

- kendskab til den enkelte familie og børnenes/de unges meget forskellige behov,
- barnets/den unges ressourcer og med respekt tage udgangspunkt i deres individuelle behov,
- kompetence og erfaring i arbejdet med handicappede børn og unge,
- i størst muligt omfang, at videreføre de daglige rutiner og den enkeltes individuelle behov for pleje og omsorg.

Tilbud om aflastning gives med stor fleksibilitet og en høj grad af tilpasning til behovet hos den enkelte familie. Omstillingsparate medarbejdere tager imod børnene/de unge, som

frekventerer tilbuddet med ofte meget forskellige intervaller, med nye gruppesammensætninger til følge. Dette stiller store krav til det pædagogiske miljø.

Hvad får barnet/den unge ud af aflastningstilbuddet?

For barnet/den unge betyder aflastning en anden mulighed for samvær, med gode og stimulerende oplevelser i et frirum med andre børn og unge. Der skabes mulighed for, at barnet/den unge kan indgå i nye sociale relationer med andre og nye kammerater. En oplevelse af at være en del af et nyt fællesskab, måske ligesindede, kan, med støtte fra aflastningstilbuddets medarbejdere, danne basis for udvikling af personlige og sociale kompetencer, med selvstændighed og frigørelse som mål.

Hvad betyder aflastningstilbuddet for familien?

For familien betyder aflastning, at forældrene får lejlighed til at foretage sig noget alene eller sammen med familiens andre børn. Det er vigtigt at aflastning ses i lyset af et være et forebyggende tilbud, og at den enkelte familie således bliver aflastet i et omfang, at familien opnår et så normalt familieliv som mulige.

I hvilket omfang kan aflastning tilbydes?

Det vurderes konkret, hvilket omfang aflastningen skal have. Som udgangspunkt foretages en samlet vurdering af aflastningsbehovet i familien, herunder også hensynet til evt. søskende, der kan have behov for forældrenes fulde opmærksomhed.

Kommunen vil i en dialog med familien, foretage denne vurdering og afgør omfanget af bevillingen af det samlede aflastningstilbud. Det er ofte familien og aflastningstilbuddet, der sammen tilrettelægger, hvordan de bevilgede døgn konkret skal planlægges.

6. AFLASTNINGSMODELLER

Familien kan ønske / have behov for, at aflastningen skal foregå:

- i eget hjem
- hos særligt godkendte familier
- på en særlig døgnaflastningsinstitution
- i matrikelløse aflastningstilbud, som organisatorisk er tilknyttet en moderorganisation

I rammeaftale 2008 i Region Hovedstaden er der 6 institutioner, der giver tilbud til om aflastning til børn og unge med handicap. Det drejer sig om:

1. Granbohus (Fredensborg Kommune)	43 pladser
2. Lundø (Gentofte Kommune)	24 pladser
3. Løvestikken (Bornholms Regionskommune)	6 pladser
4. 3Kløveren (Regions Hovedstaden, Helsingør og Frederikssund)	2 pladser

5. Virkefeltet (Københavns Kommune)	6 pladser
6. Skovsneglen (Københavns Kommune)	8 pladser

Beskrivelser af de enkelte institutioner og deres aflastningsmodeller, findes dels i oversigten i bilag 2, sammen med flere private tilbud, som alle har hver sin aflastningsmodel, og dels i bilag 3, der beskriver de institutioner under Rammeaftalen, som tilbyder aflastning.

7. MÅLGRUPPE, MODELLER OG PRISER

I skemaoversigten over aflastningstilbud i Region Hovedstaden (bilag 2) fremgår såvel målgruppe, aflastningsform og pris pr døgn for de enkelte tilbud.

De fleste aflastningsinstitutioner kan dække langt de fleste behovstyper, hvoraf hovedparten af behovstyper kan være sammen.

Undtaget er dog specielle behov som svært udadreagerende adfærd og f.eks. børn med Prader Willi syndrom. Hertil kommer aldersopdeling og en vis specialisering. F.eks. adskiller Lundø sig ved ikke at have tilbud til normalt begavede børn med f.eks. asperger eller fysiske handicap.

Nogle målgrupper har svært ved at se sig selv sammen med andre målgrupper. Her kan nævnes normalt begavede autister samt bevægelseshandicappede, der foretrækker aflastning sammen med andre normalt begavede.

Ekstraordinære behov, der kræver særlige omstændigheder eller normering, kan påvirke prisen.

Matrikelløse tilbud, der takseres ved timeprisen for det relevante faglige personale, ses umiddelbart som en fleksibel løsningsmodel til at imødekomme kortsigtede akutte børn og unge på venteliste.

8. VENTELISTER VERSUS SAMLET UDBUD OG EFTERSPØRGSEL

Kommunerne opgiver i Rammeaftalen for 2009 følgende ventelistetal (tallet i parentes er det tilsvarende tal for Rammeaftalen for 2008). Alle tal er opgivet pr. 1. januar:

• Autisme	25 (23)
• Nedsat fysisk funktionsevne	10 (10)
• Psykisk udviklingshæmning	27 (32)
• Sindslidelse	0 (0)
• Københavns Kommune (uspecificeret)	33 (22)
Total	95 (87)

Aflastningsinstitutionernes oplysninger om deres ventelister:

	Skovsneglen, København	Kvisten, København	Lundø Gentofte	Granbohus Fredensborg
Venteliste pr. 1.1.08	15	4	11	57*
Tilgang til ventelisten efter 1.1.08			11	28
Børn og unge, som har mod taget tilbud efter 1.1.08			8	11

* For at gøre tallet fra Granbohus sammenligneligt med Lundø, er det "renset" for 18 børn og unge, som takkede nej til aflastningstilbud. Tallene for Skovsneglen og Kvisten er ubearbejdede, da de først er indmeldt ultimo juni 08.

Lundø oplyser, at deres venteliste pr. 1.1.08 var på 11 børn og unge; ventelisten er efter 1. januar 2008 tilført 8 børn og unge, ligesom der er 11 børn og unge, som har fået tilbudt aflastning. Såfremt Lundø tilbyder en familie fra ventelisten en aflastningsplads og familien afslår, bliver barnet slettet af ventelisten

Granbohus havde pr. 1.1.08 en venteliste på 75 børn og unge, men for at denne kan sammenlignes med Lundø, skal den "renses for nej-takkerer", og ender så på 57 børn og unge, idet 18 familier har takket ned til tilbudt aflastning. Efter 1. januar 2008 er der tilført ventelisten 28 børn og unge, og 11 børn og unge har fået tilbudt aflastning. Når en familie afslår et konkret aflastningstilbud på Granbohus, kontaktes sagsbehandleren, og hvis denne vurderer, at barnet bør forblive på ventelisten, bliver det stående.

3Kløveren, afdeling Margueritten og Løvsikken - ingen på venteliste.

Skovsneglen har 15 på venteliste og **Kvisten** 4 på venteliste.

Aflastningsinstitutionernes samlede venteliste er således pr. 1. januar 2008 på 87 børn og unge. Der er således 8 i forskel til kommunernes opgivelser af børn og unge på venteliste. Hertil kommer en gruppe på 18 børn og unge, som er udrenset af Granbohus' venteliste, da familierne har takket nej til en tilbudt plads.

Hvis man regner med, at 6 børn – i gennemsnittet – deler én aflastningsplads, mangler der således i forhold til kommunernes opgivelser 16 plads, og i forhold til ventelisterne på aflastnings-institutionerne 14,5 plads.

Der er overraskende få gengangere på institutionernes ventelister.

Kommunernes samlede behov for aflastningspladser opgives i Rammeaftalen 2009 til 95 helårsplads svarende til 570 børn og unge. Da kommunernes behov på 95 helårspladser falder nøjagtigt sammen med antallet af pladser inden for rammeaftalen i Region Hovedstaden, burde der således ikke være nogen væsentlig venteliste.

Hertil kommer så de private tilbud, som ikke alle umiddelbart kan omregnes til helårspladser.

Eksisterende helårspladser inden for Rammeaftalen pr. 1.1.08*	95 helårspl.
Kommunernes samlede efterspørgsel aflastningspladser* *jvfn. Rammeaftalen 09	95 helårspl.
Kommunernes ventelisteopgivelser pr. 1.1.08	95 b&u
Institutionernes ventelister pr. 1.1.08	87 b&u

* Udbud ifølge Rammeaftalen 2009: Granbohus 43 pl., 3kløveren 2 pl., Lundø 24 pl., Løvsikken 6 pl, Kvisten 6 pl. og Skovsneglen 14 pl.

**Efterspørgsel dækker kommunens samlede behov inkl. venteliste.

Forbehold:

- Tal fra Københavns Kommune er først modtaget 24.6.08, hvorfor de ikke er analyseret som de øvrige tal.
- Vedr. efterspørgsel: Tre til fire kommuner har i indberetning til rammeaftalen 2009 formentlig opgivet antal personer og ikke helårspladser. Arbejdsgruppen har omregnet disse tal til helårspladser.
- Der er én kommune, som ikke har indberettet til ventelisten, og to kommuner som ikke har indberettet deres efterspørgselsbehov.
- Efterspørgsel i Rammeaftalen dækker kommunens samlede behov, inkl. venteliste.
- I forhold til Granbohus skal man være opmærksom på, at der er 18 familier, der er ”udrenset” fra ventelisten, da de har afslået en tilbudt plads; om disse familier indgår i kommunernes ventelister vides ikke.

Det må konkluderes, at der hersker en del datausikkerhed i forhold til de til Rammeaftalen indberettede tal i forhold til såvel ventelisteopgørelsen som efterspørgselsopgørelsen.

Der opleves ikke sammenhæng mellem det kommunerne har indberettet af behov, og det kommunerne mundtligt giver udtryk for overfor Regionen i f.eks. dialoggrunden, hvor der generelt efterlyses flere pladser og navnlig pladser til børn og unge indenfor autismespektret.

Hvis man alene tager den opgivne efterspørgsel i Rammeaftalen som et udtryk for kommunernes behov (skal jo dække behovet inkl. venteliste), er der et tilstrækkeligt antal aflastningspladser. Men det hænger ikke sammen, når man ser på ventelistetallene.

Arbejdsgruppen vurderer derfor, at det er sandsynligt, at ventelistetallene ikke er med i alle kommuners oplysninger om efterspørgslen, og at det reelle behov derfor kan være større end den udmeldte efterspørgsel.

Hvorvidt det reelle behov for flere pladser ligger på 14-16 pladser, som antydnet ovenfor ved gennemgangen af kommunernes og institutionernes ventelister, er usikkert. Dels forvaltes ventelisterne forskelligt. I nogle sammenhænge ses ventelisterne som udtryk for akutte behov, hvor et "nej tak" samtidig betyder man slettes fra listen (medmindre der er gode grunde til ikke at tage imod tilbuddet). I andre tilfælde opretholdes et barn på ventelisten i op til flere år, idet sagsbehandler og/eller familie ønsker at barnet står på listen, hvis et fremtidigt behov opstår.

Det er typisk at børn der én gang er visiteret til aflastningstilbud forbliver i aflastning barndommen ud. Det betyder, at gennemstrømningen er begrænset, hvilket bidrager til lange ventelister.

Det er uklart om etablerede procedurer er tilstrækkelige, og at det alene er indrapportering om efterspørgsel (inkl. venteliste), der ikke er tilstrækkelig præcis.

Eller om der reelt mangler fælles procedurer, der sikrer ensartet forvaltning af ventelisterne og løbende opdatering af behov, herunder at børn slettes fra listen, når de har fået et tilfredsstillende tilbud, eller hvis deres behov ændrer sig.

Ventelisterne er dermed i den foreliggende form et usikkert grundlag til vurdering af behovet for og omfanget af en eventuel kapacitetsudvidelse i Region Hovedstaden.

10. KONKLUSION

Der ses fuld overensstemmelse mellem det samlede udbud af aflastningspladser og den samlede efterspørgsel (95 helårspladser efterspørges og 95 helårspladser udbydes), men da kommunerne samtidig indberetter, at i alt 95 børn og unge står på venteliste til aflastning (svarende til 16 helårspladser) vurderer arbejdsgruppen, at det er sandsynligt, at antallet af børn og unge på venteliste ikke er indeholdt i kommunernes indberettede efterspørgsel, og at der derved kan være et reelt behov for flere pladser på trods af overensstemmelsen mellem det samlede indberettede udbud og efterspørgsel. Omfanget af det faktiske behov er dog fortsat usikkert.

Ventelisterne forvaltes forskelligt, bl.a. ved i nogle tilfælde at være udtryk for akutte behov og i andre at være udtryk for et muligt fremtidigt behov. Her er det af betydning, hvorvidt der er tale om børn helt uden tilbud, børn som venter på flere døgn, børn som skal flytte tilbud, om "nej-takkere" fjernes fra ventelisten eller lign. Derved er der en lang række usikkerheder ved vurderingen af det faktiske pladsbehov.

Gengangere på ventelisterne viste sig at være overraskende få. Forventet anbefaling om koordineret venteliste bl.a. for at undgå at børn står på venteliste flere steder, ses der på foreliggende grundlag ikke belæg for.

En fælles koordineret venteliste, vurderes dog alligevel at kunne forbedre sammenhæng mellem behov og kapacitet, i lyset af graden af specifikation der er nødvendig, såfremt ventelisterne skal kunne anvendes som planlægningsværktøj og dermed til at sammenholde behov og kapacitet.

De fleste aflastningsinstitutioner kan dække langt de fleste behovstyper, hvoraf hovedparten af behovstyper kan være sammen. Dog ses særlige hensyn og specialisering i forhold til alder, begavelse og f.eks. svært udadreagerende adfærd m.v.

Ekstraordinære behov, der kræver særlige omstændigheder eller normering, kan påvirke prisen.

Matrikelløse tilbud, der takseres ved timeprisen for det relevante faglige personale, ses umiddelbart som en fleksibel løsningsmodel til at imødekomme kortsigtede akutte børn og unge på venteliste.

Der findes i dag ingen regionale aflastningstilbud rettet mod psyko-sociale problemstillinger. Disse løser de fleste kommuner selv eller ved tilbud i den private sektor.

De klassiske målgrupper er nogenlunde stationære, dog med nogle udsving. Men der er tegn på øget efterspørgsel efter aflastningspladser til børn og unge med ADHD. Aflastningstilbud på området udbydes i dag primært af private aflastningsinstitutioner, men initiativer er undervejs fra de offentlige regionale institutioner – f.eks. Granbohus.

**Region Hovedstad, Koncern Plan og Udvikling
Enhed for kommunesamarbejde**

6. september 2008

Kommissorium til Arbejdsgruppe vedrørende aflastningstilbud til børn.

Af kommunernes redegørelser fra foråret 2007 fremgår, at der er mangel aflastningspladser til børn og unge. Særligt til børn og unge der har en diagnose indenfor autismspektret. Det underbygges af, at der står mange børn på venteliste.

Der er imidlertid stor variation i vurderingen af ventelistens størrelse, hvor kommunerne angiver en venteliste på ca. 32 børn og unge svarende til 5 helårspladser, mens tilbudene angiver ca. 100 børn og unge svarende til 14 pladser.

Den Administrative Koordinationsgruppe vedrørende Rammeaftalen har på baggrund af dette besluttet, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe med følgende opgaver:

- Skabe et overblik over det reelle behov for aflastningspladser
- Skabe overblik over målgrupper
- Inddele børnene i målgrupper, der kan have glæde af samvær
- Beskrive forskellige aflastningsmodeller, eksempelvis døgnophold, matrikelløs aflastning og pasning i forældre hjemmet
- Matche aflastningsmodellerne til målgrupperne
- Udarbejde forslag til mulige løsninger
- Beskrive hvilke omkostninger og fordele der er i de forskellige løsningsmodeller

Arbejdsgruppen forventes at begynde sit arbejde umiddelbart efter Rammeaftalens vedtagelse, 1. oktober 2007. Det forventes at arbejdsgruppen kan fremlægge en midtvejsstatus på Den Administrative Koordinationsgruppes første møde i 2008.

Den endelige afrapportering forventes afleveret ultimo marts 2008.

Arbejdsgruppens sammensætning foreslås at være:

- 2 ledelsesrepræsentanter fra forskellige kommuner
- 2 økonomer fra forskellige kommuner
- 2 fagpersoner fra forskellige kommuner
- 1 repræsentant fra Regionen

Herudover foreslås, at de 2 aflastningstilbud er repræsenteret i arbejdsgruppen med:

- Forstander Thor Simony, Fredensborg Kommune
- Forstander Bente Aalling, Gentofte Kommune

Det foreslås, at 1 af ledelsesrepræsentanterne er formand fra gruppen, og at sekretariatsbi-stand leveres fra den kommune, hvor vedkommende er ansat.

Institutioner under rammeaftalen, som tilbyder aflastning:

Granbohus.

Granbohus har 43 aflastningspladser til børn og unge. Pladserne er fordelt på forskellige afdelinger placeret i henholdsvis Jægerspris og Fredensborg. Børnene/de unge modtager i gennemsnit 60 døgn årligt, og aflastningen planlægges for ½ til 1 år ad gangen.

- Småbørnsafdelingen i Fredensborg er et tilbud til børn i alderen 0-10 år. Der er to grupper hver med plads til 6 børn; Molevitten og Hurlumhej .
- Skolebørnsafdelingen i Fredensborg er et tilbud til børn i alderen 7-15 år. Villekulla har plads til 7 børn, og hertil kommer Lejligheden med 4 ekstra weekend-pladser.til mobile børn
- Skovlyst i Jægerspris er et tilbud til børn og unge i alderen 7-25 år, der har autisme. Der er plads til 6 børn og unge .på Skovlyst, og der er tilknyttet et tilbud med weekend-ture ud af huset med plads til 6 børn.
- Skovridergården i Jægerspris er et tilbud til hjemmeboende unge og voksne fra ca. 15 år. Skovridergården, der har plads til 9-12 brugere ad gangen, er inddelt i to selvstændige grupper, hvilket betyder, at unge og voksne ikke modtager aflastning i samme gruppe.
- Fristedet er en del af Skovridergården og et særligt tilbud til børn og unge i alderen 7-18 år med bevægehandicap. Der er plads til 5 børn og unge ad gangen..
- Granbo-Tours laver ferie og weekend-ture til børn og unge i alderen 8-25 år. Tilbuddet er aldersopdelt i Børne-Tours, som retter sig mod børn i alderen 8-15 år, og Unge-Tours for unge i alderen 15-25 år. Turene går til feriecentre, hytter og andre egnede steder i Danmark og Sverige. Er fortrinsvis for mobile brugere.
- Familieaflastningen tilbyder forældre aflastning i godkendte familier. Tilbuddet kan benyttes som enkelttilbud eller kombineres med andre tilbud, som Granbohus yder.
- Hjemmepasningen er en ordning under Granbohus, hvor familier kan få kvalificeret pasning af deres barn en eftermiddag, aften eller weekenddag. Kan benyttes som enkeltstående tilbud eller kombineres med andre tilbud på Granbohus.

Lundø.

Lundø er beliggende i Gentofte og har 24 pladser, som er inddelt i en børneafdeling med 12 pladser, hvor børnene er i alderen 0-10/12 år, og en ungeafdeling ligeledes med 12 pladser, hvor de unge er 10/12-18 år.

Lundø kan modtage børn og unge i alderen 0-18 år med betydelig og varig nedsat fysisk og / eller psykisk handicap, herunder børn og unge med autisme og beslægtede udviklingsforstyrrelser. Aflastningen gives i hele døgn efter et booking-system, hvor der planlægges for fire måneder ad gangen.

Lundø har en bred og blandet målgruppe både med hensyn til alder og handicap. Ved pladsledighed visiteres ind efter længst på ventelisteprincippet, og ikke efter hvor i en handicap- eller diagnosegruppering den ledige kapacitet opstår.

Lundø har erfaring med etablering af:

- Weekendtilbud i lånte lokaler på et fritidshjem fra fredag eftermiddag til søndag aften.
- Koloni til ca. 80 børn og unge fordelt på 6 forskellige. Det var også et tilbud til børn og unge, som ikke benyttede Lundø som aflastningstilbud.
- Projekter til specielle børn og unge der på grund af adfærd ikke kan være i aflastning sammen med andre.
- Aflastning for voksne adskilt fra børne- og ungeaflastningen på en anden matrikel.
- Hjemmepasningsordningen.

Løvsikken.

Løvsikken, der er beliggende på Børnholm, kan modtage børn og unge i alderen 0-18 år, primært børn og unge med udviklingshæmning. Aflastning gives i kalenderdøgn, og der planlægges for 3 måneder ad gangen, og det er så vidt muligt familiens ønsker, der afgør hvornår og hvor længe barnet / den unge får tilbudt aflastning; bevillingen fra kommunen angiver det maximale antal aflastningsdøgn. Behov for akut aflastning søges så vidt muligt imødekommet. Såfremt der opstår venteliste til institutionens tilbud fordeles aflastningen mellem de familier, der søger; dette bevirker, at nogle familier vil modtage mindre, end det bevillingen angiver.

Løvsikken kan ikke modtage svært udadreagerende børn og unge, ligesom børn og unge med f. eks. Prader Willi heller ikke kan modtages.

Løvsikken kan tilbyde nogle børn at komme i klub, som er faste børnegrupper, der laver forskellige aktiviteter både i huset og i form af udflugter.

3Kløveren.

3Kløveren er en døgninstitution til børn og unge med nedsat fysisk og psykisk funktionsniveau i alderen 0-18 med 36 pladser; disse er fordelt på to afdelinger, nemlig Åbjerggård i Frederikssund med 16 pladser, og Margueritten i Helsingør med 20 pladser, hvoraf der er 2 aflastningspladser til livstruede og/eller terminale

børn og unge. Hvert år i december måned planlægges det kommende års aflastninger.

Virkefeltet, afd. Kvisten.

Virkefeltet er en døgninstitution under Københavns Kommune, som indeholder to afdelinger: et botilbud til unge i alderen 16-24 år, og en afdeling, Kvisten, med 6 aflastningspladser. Her modtages børn og unge i alderen 0-18 år, som er diagnosticeret som mennesker, der er udviklingshæmmede med autisme eller tilgrænsende diagnoser.

Aflastningsinstitutionen Skovsneglen.

Skovsneglen hører under Københavns Kommune og består af tre afdelinger:

- Skovsneglen har 8 pladser til børn og unge i alderen 0-18 år. Afdelingen kan modtage bedre fungerende børn og unge med udviklingshæmning og fysisk handicap.
- Skovtoppen har 8 pladser til børn og unge i alderen 12-18 år med autisme (asperger).
- Matrikelløs har 2 pladser til bedre fungerende børn og unge med udviklingshandicap i alderen 10-18 år. Matrikelløs aflastning omfatter tidsrummet fredag eftermiddag til søndag aften.

3. Oversigt over tilbud indeholdt i Rammeaftalen for 2009.

Denne oversigt viser tilbuddene fordelt efter de grupper og opstillinger, der er anvendt i rammeaftalens hoved del. Her specificeres det enkelte tilbud med pladstal i 2007, belægningsprocent i 2007, pladser anført i Rammeaftale 2008 og endelig pladser til Rammeaftale 2009.

Der er anvendt opdeling i paragraf, målgrupper og den kommune, der driver tilbuddet. Der er dog enkelte tilbud, hvor der ikke foreligger belægning.

Børn og unge handicappede

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09	
§ 32	Autisme	Fredensborg	Spiren	8,0	100,6%	8,0	10,0	
		Gladsaxe	Sofieskolen	10,0	61,7%	10,0	10,0	
		Glostrup	Kirsebærhuset	25,0	91,6%	25,0	25,0	
	Autisme Total				43,0	86,3%	43,0	45,0
	Nedsat fysisk funktionsevne	Fredensborg	Karlebo Børnehave	14,0	104,1%	14,0	14,0	
	Nedsat fysisk funktionsevne Total				14,0	104,1%	14,0	14,0
	Psykisk udviklingshæmning		Frederikssund	Specialbørnehaven i Frederikssund	0,0	0,0%	0,0	20,0
			Gentofte	Troldemosen	44,0	97,3%	44,0	44,0
			Gribskov	Specialbørnehaven Kometen	15,0	86,2%	15,0	15,0
			Hillerød	Georgs æske	0,0	0,0%	7,0	7,0
				Lønhuset	0,0	0,0%	7,0	7,0
			Region Hovedstaden-Handicap	Specialbørnehaven i Frederikssund	20,0	96,8%	20,0	0,0
			Rudersdal	Rudegårds Alle	20,0	86,9%	20,0	20,0
	Tårnby Dragør	Chr. IV Børnehave	18,0	103,8%	18,0	18,0		
	Psykisk udviklingshæmning Total				117,0	95,0%	131,0	131,0
§ 32 Total				174,0	93,6%	188,0	190,0	
§ 36	Autisme	Gladsaxe	Sofieskolen	25,0	105,7%	25,0	25,0	
	Autisme Total				25,0	105,7%	25,0	25,0
	Ingen specifik målgruppe	Hillerød	Levuk	0,0	0,0%	65,0	100,0	
		Ishøj Vallengbæk	Frihjulet	0,0	0,0%	45,0	0,0	
		Region Hovedstaden-Handicap	Behandlingshjemmet Nødebo-gård	0,0	0,0%	0,0	4,0	
	Ingen specifik målgruppe Total				0,0	0,0%	110,0	104,0
	Psykisk udviklingshæmning		Albertslund	Klub Vest - ferie-fridagsklub	26,0	84,9%	26,0	26,0
Klub Vest - fritidsklub				25,0	60,5%	25,0	15,0	
Klub Vest - lørdagsklub				26,0	70,9%	26,0	26,0	
Klub Vest - ungdomsklub				34,0	90,0%	34,0	28,0	
Ballerup			Dagklub Krumtappen	25,0	55,0%	25,0	25,0	
Psykisk udviklingshæmning Total				136,0	73,5%	136,0	120,0	
§ 36 Total				161,0	78,5%	271,0	249,0	

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 67 stk 2	Autisme	Gladsaxe	Sofieskolen	0,0	0,0%	20,0	20,0
		Rudersdal	Gefion	0,0	0,0%	0,0	0,0
	Autisme Total			0,0	0,0%	20,0	20,0
	Psykisk udviklingshæmning	Bornholm	Løgstikken	0,0	0,0%	3,0	3,0
		Gentofte	Broen	17,0	99,5%	17,0	17,0
			Camillehusene	21,0	109,6%	21,0	22,0
		Ishøj Vallensbæk	Thorshøjgård	0,0	0,0%	26,0	17,0
			Ågården	0,0	0,0%		0,0
		København	Svanehuset, Carl Nielsens Allé 39A, 2100 København Ø	26,0	100,0%	26,0	26,0
	Region Hovedstaden-Handicap	3-kløveren	37,0	93,6%	36,0	35,0	
	Psykisk udviklingshæmning Total			101,0	99,6%	129,0	120,0
	§ 67 stk 2 Total				101,0	99,6%	149,0

Børn og unge aflastning

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 67 stk 2	Autisme	Fredensborg	Granbohus	0,0	0,0%	8,0	7,0
		Autisme Total			0,0	0,0%	8,0
	Nedsat fysisk funktionsevne	Fredensborg	Granbohus	0,0	0,0%	0,0	1,0
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			0,0	0,0%	0,0	1,0
	Psykisk udviklingshæmning	Bornholm	Aflastning Løgstikken	0,0	0,0%	6,0	6,0
		Fredensborg	Granbohus	0,0	0,0%	36,0	36,0
			Lundø	24,0	87,4%	24,0	24,0
		København	Kvisten, virkefeltet 17, 2700 Brønshøj	6,0	100,0%	6,0	6,0
			Skovsneglen/ Skovtours, Ryemarksvej 7, 2900 Hellerup	14,0	100,0%	14,0	14,0
	Region Hovedstaden-Handicap	3-Kløveren aflastning	2,0	101,4%	2,0	3,0	
	Psykisk udviklingshæmning Total			46,0	93,5%	88,0	89,0
	§ 67 stk 2 Total				46,0	93,5%	96,0

Børn og unge sindslidende

Paragraf	Målgruppe	kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 67 stk 2	Sindslidelse	Fredensborg	Dyssegården	8,0	125,0%	8,0	8,0
		Ishøj Vallensbæk	Thorshøjgård	0,0	0,0%	0,0	9,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Behandlingshjemmet Nødebo-gård	50,0	98,2%	50,0	50,0
	Sindslidelse Total			58,0	101,9%	58,0	67,0
§ 67 stk 2 Total				58,0	101,9%	58,0	67,0

Sikrede døgninstitutioner

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 67 stk 3	Sikrede døgninstitutioner (domsanbragte)	København	Sønderbro Sikrede pladser	16,0	105,0%	16,0	16,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Sølager -sikrede afdelinger	26,0	92,9%	26,0	26,0
	Sikrede døgninstitutioner (domsanbragte) Total			42,0	97,5%	42,0	42,0
§ 67 stk 3 Total				42,0	97,5%	42,0	42,0

Børn og unge undervisning

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 20 stk 2	Autisme	Gladsaxe	Sofieskolen	37,0	100,0%	37,0	37,0
	Autisme Total			37,0	100,0%	37,0	37,0
	Psykisk udviklingshæmning	Ishøj Vallensbæk	Thorshøjgård	0,0	0,0%	0,0	4,0
	Psykisk udviklingshæmning Total			0,0	0,0%	0,0	4,0
	Sindslidelse	Fredensborg	Dyssegården, Intern skole	6,0	129,1%	0,0	6,0
		Ishøj Vallensbæk	Thorshøjgård	0,0	0,0%	0,0	6,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Behandlingshjemmet Nødebo-gård	26,0	121,2%	30,0	30,0
Sindslidelse Total			32,0	122,7%	30,0	42,0	
§ 20 stk 2 Total				69,0	110,5%	67,0	83,0

Voksne handicappede

§ 103 Beskyttet beskæftigelse

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09	
§ 103	Autisme	Region Hovedstaden-Handicap	AKU-Center	10,0	62,6%			
	Autisme Total			10,0	62,6%			
	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjærnesk.	Fredensborg	Linden		0,0	0,0%	18,0	0,0
		Gladsaxe	Center for Døve		48,0	135,9%	48,0	52,0
		Halsnæs	Sølager		0,0	0,0%	0,0	10,0
		Region Hovedstaden-Handicap	AKU-Center Bredegård		40,0	104,8%		
	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjærnesk. Total			138,0	110,6%	116,0	112,0	
	Psykisk udviklingshæmning	Bornholm	SACS		0,0	0,0%	62,0	62,0
		Brøndby	JAC Sydvest		160,0	80,1%	140,0	140,0
			Vestegnens Erhvervscenter		45,0	87,9%	45,0	0,0
		Gribskov	Kilden		0,0	0,0%	0,0	12,0
		Halsnæs	Sølager		45,0	113,6%	60,0	42,0
		Helsingør	Center For Job og Oplevelse		169,0	104,5%	169,0	169,0
		Herlev	Job- og aktivitetscentret hørkær		23,5	119,8%	33,0	33,0
		Hillerød	Trollesbro		24,0	96,4%	24,0	28,0
		København	Værkstedet Gladsaxe Møllevej, Gladsaxe Møllevej 21, 2860 Søborg		70,0	100,0%	70,0	70,0
			Væveriet (Dagtilbuddet Svanevej), Svanevej 24, 2400 København N		69,0	99,9%	69,0	69,0
	Region Hovedstaden-Handicap	AKU-Center		87,5	124,6%	145,0	146,0	
	Rudersdal	Værkstederne ved Rudeskov (Tidl. AKUCentret Birkerød)		87,0	102,5%	67,0	87,0	
	Psykisk udviklingshæmning Total			780,0	100,5%	884,0	858,0	
	§ 103 Total				928,0	101,6%	1000,0	970,0

§ 104 Aktivitets- og samværstilbud

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 104	Autisme	Ballerup	Stokholtbuen	32,0	103,1%	32,0	32,0
		Brøndby	JAC Sydvest	0,0	0,0%	20,0	20,0
		Gladsaxe	Hjørnehuset	0,0	0,0%	3,0	6,0
		Gribskov	Vega – dagtilbud	14,0	107,2%	14,0	14,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
		København	Musvågevej - internt dagtilbud, Musvågevej 24, 2400 København NV	23,0	100,0%	23,0	23,0
		Region Hovedstaden-Handicap	AKU-Center	0,0	0,0%	0,0	10,0
		Rudersdal	Gefion - Dag hjem	21,0	92,9%	21,0	21,0
			Piberødhus	4,0	106,0%	4,0	6,0
		Rødovre	Espevangen - værkstedcentret	30,0	101,1%	30,0	30,0
		Autisme Total		124,0	100,9%	147,0	162,0
	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesnk.	Ballerup	Basen i Rødbo	12,0	92,4%	12,0	12,0
		Brøndby	JAC Sydvest	122,0	111,3%		
		Fredensborg	Linden	18,0	103,8%	0,0	18,0
		Gladsaxe	Center for Døve	52,0	90,4%		
		Hillerød	Godthåbsvej 1A dagtilud	0,0	0,0%	0,0	0,0
		Høje-Taastrup	Basen, Taxhuset	0,0	0,0%	24,0	12,0
		København	Dagcenter af 1962, Søndre Fasanvej 92,2500 Valby	45,0	100,0%	45,0	45,0
			Dagcenter Strødammen, Strødamvej 51 C, 2100 Kbh Ø	45,0	100,0%	45,0	45,0
			Dansk Blindesamfund, Thorasvej 35, 2400 Kbh NV	40,0	100,0%	40,0	40,0
			Lions Kollegiet - dagtilbud, Tuborgvej 181, 2400 København	20,0	100,0%	20,0	20,0
			Lynghuset	0,0	0,0%	0,0	30,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Jonstrupvang	13,0	196,2%	13,0	20,0
			Solgaven dagcenter	20,0	91,2%	20,0	20,0
		Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesnk. Total		387,0	105,0%	219,0	262,0
	Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Klub Stoppestedet	60,0	99,4%	40,0	40,0
		Bornholm	Røbo	0,0	0,0%	17,0	17,0
			SACS	0,0	0,0%	44,0	44,0
		Brøndby	JAC Sydvest	0,0	0,0%	112,0	112,0
			Værestedet 17	15,0	122,3%	15,0	15,0
		Frederikssund	Gnisten	0,0	0,0%	0,0	18,0
		Furesø	Solhuset	30,0	100,0%	30,0	30,0
		Gentofte	Bank-Mikkelsens Vej 20-28	39,0	64,2%	39,0	39,0
			Birkegården	24,0	111,3%	24,0	24,0
			Blindenetværket	40,0	100,7%	40,0	40,0
			Job & Aktivitetscenter Nord	240,0	96,1%	240,0	240,0
		Gladsaxe	Aktivitetcentret Kellersvej	0,0	0,0%	105,0	105,0
			Center for Døve	0,0	0,0%	63,0	63,0
		Gribskov	Daghjemmet	8,0	98,9%	8,0	8,0
			Kobbøl-Husene dag	0,0	0,0%		8,0
		Halsnæs	Midgården	10,0	104,5%	10,0	10,0
			Trekløveret - Ølsted	20,0	149,8%	15,0	15,0
		Helsingør	Center for Job og Oplevelse.	12,0	101,4%	12,0	12,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
		Herlev	Job- og aktivitetscentret hørkær	44,9	125,4%	63,0	63,0
			Værestedet Peberkværnen	0,0	0,0%	40,0	40,0
		Hillerød	Luna	0,0	0,0%	9,0	9,0
			Regnbuen	0,0	0,0%	60,0	22,0
			Sac Hillerød	0,0	0,0%	100,0	100,0
		København	Dagcenter Stefansgade, Stefansgade 51, 2200 Kbh N	25,0	100,0%	25,0	25,0
			Dagcentret Sundbyvang, Irlandsvej 37, 2300 København S	48,0	100,0%	48,0	48,0
			Daghjemmet Persillevej, Persillevej 6, 2300 København S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Daghjemmet Øresund, Carl Nielsens Alle 17, 2100 København Ø	16,0	100,0%	16,0	16,0
			Dagtilbuddet for voksne udviklingshæmmede, Hans Knudsens Plads 1 A, 2100 København Ø	0,0	0,0%	34,0	34,0
			Jydeholmen, Jydeholmen 15, opg 1, 3.sal, 2720 Vanløse	65,0	99,8%	65,0	65,0
			Koloritten, Nyrnberggade 23, 1. sal, 2300 København S	60,0	100,3%	60,0	60,0
			LAVUK - Dagtilbud, Lærkevej 3, 2400 København NV	22,0	100,0%	22,0	22,0
			Lavuk Dagklub, Borgervænget 19, 2100 København Ø	19,0	99,9%	19,0	19,0
			Lynghuset Strandparkcentret, Amager Strandvej 122A, 2300 København S	30,0	100,0%		
				71,0	98,6%	71,0	71,0
			Væveriet, (daghjemmet Svanevej), Svanevej 24, 2400 København N	12,0	100,0%	12,0	12,0
			Dagtilbuddet Hans Knudsens Plads, Hans Knudsens Plads 1 A, 2100 København Ø	34,0	100,0%		
		Region Hovedstaden-Handicap	AKU-Center	42,0	98,7%	5,0	12,0
			Bredegård	6,0	100,0%	6,0	6,0
			Gnisten	18,0	101,4%	18,0	0,0
			Lyngdal Lyngen	4,0	99,3%	4,0	4,0
		Rudersdal	Bøgelunden Dag: Bøgen	23,5	98,2%		
			Bøgelunden: Bøgen og Kulturhuset (tidl.Medborgerhus)	0,0	0,0%	44,0	43,5
			Bøgelunden: Kulturhuset (tidl.Medborgerhus)	20,0	93,3%		
			Piberødhus	27,0	117,2%	27,0	27,0
		Rødovre	klub 9	43,0	100,0%	43,0	43,0
		Psykisk udviklingshæmning Total		1152,4	100,5%	1629,0	1605,5
§ 104 Total				1663,4	101,6%	1995,0	2029,5

§ 107 Tilbud til midlertidige ophold

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 107	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjærnesk.	Gladsaxe	Center for Døve	3,0	111,1%	3,0	3,0
	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjærnesk. Total			3,0	111,1%	3,0	3,0
§ 107	Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Albertslund's bofællesskaber	0,0	0,0%	17,0	17,0
		Furesø	Langkærgaard	12,0	100,0%	12,0	12,0
			O.B. Muusvej	4,0	100,0%	4,0	4,0
			Overgangsboligerne	6,0	100,0%	6,0	6,0
			Bybækterrasserne	0,0	0,0%		5,0
		Halsnæs	Trekløveret – Ølsted	36,0	99,9%	36,0	0,0
		Hillerød	Pensionatet	0,0	0,0%	20,0	20,0
			Skovbrynet	0,0	0,0%	11,0	11,0
		Hvidovre	Gammel Køge Landevej	6,0	100,0%	6,0	6,0
		Ishøj Vallensbæk	Løkketrogen	0,0	0,0%	0,0	7,0
			Spindehuset	0,0	0,0%	0,0	6,0
			Søvangsallé	0,0	0,0%	0,0	6,0
		København	Bofællesskaberne Nord, Lærkevej 3, 2400 Kbh NV	41,0	97,6%	41,0	41,0
			Bofællesskaberne Syd, Tomatvej 11, 2300 Kbh S	60,0	98,7%	60,0	60,0
			Bofællesskaberne Vest, Valdemarsgade 6 st., 1665 København V	68,0	100,0%	68,0	68,0
			Bofællesskaberne Øst, Østerfælled Torv 13, 2100 København Ø	65,0	100,0%	65,0	65,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Hulegården	0,0	0,0%	0,0	0,0
			Hulegården Bofællesskabet	5,0	23,9%		
			Sølager projektafdeling	3,0	42,7%	3,0	3,0
		Rudersdal	Elleslettegård	0,0	0,0%	30,0	30,0
Rødovre	Espevangen	4,0	100,0%	4,0	4,0		
	Næsbyvej 3	4,0	100,0%	4,0	4,0		
	Næsbyvej 5	4,0	87,6%	4,0	4,0		
	Rødovrevej 119	4,0	95,6%	4,0	4,0		
	Rødovrevej 382	6,0	100,0%	6,0	6,0		
Tårnby Dragør	Jershøj	5,0	73,3%	5,0	5,0		
	Wiedergården	5,0	81,6%	5,0	5,0		
Psykisk udviklingshæmning Total				338,0	97,0%	411,0	399,0
§ 107 Total				341,0	97,1%	414,0	402,0

§ 108 Tilbud til længerevarende ophold (inkl. § 185 b stk. 5)

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09	
§ 108	Autisme	Ballerup	Stokholtbuen	32,0	100,0%	32,0	32,0	
		Gladsaxe	Hjørnehuset	16,0	100,0%	13,0	13,0	
			Skovdiget	5,0	100,0%	5,0	5,0	
			Sofieskolen	6,0	100,0%	6,0	6,0	
		Glostrup	Bakkehuset	18,0	100,0%	18,0	18,0	
		Gribskov	Vega – boliger	10,0	100,0%	10,0	10,0	
		København	Musvågevej , bo og dagtilbud,Musvågevej 24, 2400 København NV	18,0	100,0%	18,0	18,0	
		Lyngby-Taarbæk	Behandlingshjemmet Strandberg	19,0	115,8%	19,0	19,0	
		Region Hovedstaden-Handicap	Chr. X Alle	0,0	0,0%	32,0	32,0	
		Rudersdal	Boligerne Gefion (excl. Rosengården) Gefion incl. Rosengården	21,0	125,8%			
	0,0			0,0%	27,0	27,0		
	Autisme Total				145,0	105,8%	180,0	180,0
	Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernesk.	Ballerup	Tilbuddet Rødbo	40,0	93,5%	40,0	40,0	
		Egedal	Skelhøj	0,0	0,0%	9,0	9,0	
		Fredensborg	Lindegården	24,0	99,1%	24,0	24,0	
		Gladsaxe	Center for Døve	75,0	102,6%	78,0	80,0	
			Taxhuset	0,0	0,0%	0,0	0,0	
		Gribskov	Kirkeleddet 8	0,0	0,0%	8,0	8,0	
			Skipperstræde	6,0	100,0%	6,0	6,0	
		Hillerød	Godthåbsvej 1A	0,0	0,0%	6,0	6,0	
			Selmersvej	0,0	0,0%	8,0	8,0	
		Høje-Taastrup	Baldersbo Lagunen	0,0	0,0%	10,0	10,0	
			Taxhuset	0,0	0,0%	40,0	40,0	
København		E-huset	39,0	100,0%	39,0	39,0		
		Institution for Respirationspatienter, Hans Knudsens Plads 1.11, 2100 København Ø	0,0	0,0%	4,0	4,0		
	Lions Kollegiet, Tuborgvej 181, 2400 København NV	71,0	99,8%	71,0	71,0			
	Lynghuset, Provstevej 4A-B, 2400 København NV	30,0	100,0%	30,0	30,0			
	Musvågevej , bo og dagtilbud,Musvågevej 24, 2400 København NV	32,0	100,0%	32,0	32,0			
	Plejecentret Solterrasserne, Johan Krohns Vej 8, 2500 Valby	0,0	0,0%	111,0	111,0			
Solgavehjemmet, Vigerslev Allé 117, 2500 Valby	0,0	0,0%	45,0	45,0				
Verahus, Veras Allé 28, 2720 Vanløse	39,0	100,0%	39,0	39,0				

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
			Vibegården, Vibevej 8, 2400 København NV	35,0	100,0%	35,0	35,0
			Virkefeltet, Virkefeltet 17, 2700 Brønshøj	5,0	100,0%	5,0	5,0
		Region Hovedstaden-Handicap	Bredegård	34,0	88,2%	34,0	34,0
			Jonstrupvang	44,0	101,7%	44,0	45,0
			Solgaven	66,0	97,0%	66,0	66,0
		Nedsat fysisk funktionsevne / senhjernes. Total		540,0	98,8%	784,0	787,0
	Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Herstedøster Sidevej	24,0	0,0%	24,0	24,0
		Bornholm	Gartnerparken	0,0	0,0%	32,0	48,0
			Klintebo	0,0	0,0%	31,0	35,0
			Nexøhuset	0,0	0,0%	14,0	14,0
			Røbo	0,0	0,0%	16,0	16,0
			Østergade 54	0,0	0,0%	16,0	16,0
		Brøndby	Bofællesskab Lundedammen	5,0	100,0%	5,0	5,0
			Bofællesskab Tranumparken 10	4,0	94,2%	4,0	4,0
			Bofællesskab Tranumparken 4	4,0	100,0%	4,0	4,0
		Egedal	Skelhøj	30,0	101,3%	20,0	21,0
			Søvænge	21,1	97,2%	24,0	28,0
		Frederikssund	Lunden	0,0	0,0%	0,0	14,0
			Rosenfeldthusene	0,0	0,0%	0,0	17,0
		Gentofte	Bank-Mikkelsensvej 20-28	39,0	100,6%	39,0	39,0
			Blindenetværket	40,0	99,9%	40,0	40,0
			Blomsterhusene	40,0	99,1%	40,0	40,0
		Gladsaxe	Cathrinegården	9,0	255,6%	23,0	23,0
			Kellersvej 10	60,0	99,7%	60,0	60,0
			Kellersvej 8-9	48,0	92,2%	48,0	48,0
		Gribskov	Ahornparken	29,0	103,1%	29,0	29,0
			Kobbøl-Husene Gydevej	18,0	100,0%	18,0	18,0
			Kobbøl-Husene Kirkeleddet 6	8,0	27,7%	8,0	8,0
		Halsnæs	Midgården	28,0	103,1%	28,0	28,0
			Trekløveret - Ølsted	0,0	0,0%	0,0	34,0
		Helsingør	Anna Anchers Vej	10,0	100,0%	10,0	10,0
			Kronborghus	21,0	100,0%	21,0	21,0
		Herlev	Bofællesskaberne	25,0	97,3%	25,0	25,0
			Højsletten	24,0	100,0%	24,0	24,0
		Hillerød	Følstrup	0,0	0,0%	59,0	59,0
			Syvtjernen	0,0	0,0%	17,0	17,0
		Høje-Taastrup	Frøgård Alle	0,0	0,0%	24,0	24,0
		København	Bostedet Albatros, Radisevej 4,2, 2300 Kbh S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Bostedet Havdrup, Havdrupvej 92, 2700 Brønshøj	4,0	100,0%	4,0	4,0
			Bostedet Jens Warmingsvej 56, 2300 Kbh S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Bostedet Kernehuset, Irlandsvej 29 og 39, 2300 København S	22,0	100,0%	22,0	22,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
			Bostedet Lindebo, Radisevej 2, 2300 Kbh S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Bostedet Radisevej 6-8, Radisevej 6, 2300 Kbh S	24,0	100,0%	24,0	24,0
			Bostedet Ringertoften, Ringergården 3, lejl. 115, 2400 København NV	19,5	99,5%	15,0	21,0
			Bostedet Røde Mellemvej, Tomatvej 5, 2300 Kbh S	0,0	0,0%	19,0	19,0
			Bostedet Sambo, Persillevej 4, 2300 Kbh S	26,0	100,0%	26,0	26,0
			Bostedet Sjelør, Sjelør Boulevard 155-165, 2500 Valby	18,0	100,0%	18,0	18,0
			Bostedet Solstriben, Tomatvej 1/ Irlandsvej 41, 2300 København S	27,0	100,0%	27,0	27,0
			Bostedet Stubmøllevej, Stubmøllevej 13, 2450 København SV	19,0	100,0%	19,0	19,0
			Bostedet Vinklen, Tåsingegade 19,1 og 2 sal., 2100 København Ø	40,0	100,0%	12,0	41,0
			Griffenfeld, Griffenfeldsgade 44, opg. 4, 3 sal., 2200 København N	10,0	100,0%	10,0	10,0
			Møllehuset / Kigkurren, Ved sporsløjfen 2, 2100 København Ø	19,0	100,0%	19,0	19,0
			Parterren, Kommerhaven 31, 2730 Herlev	8,0	100,0%	8,0	8,0
			Pensionatet Amagerbrogade, Amagerbrogade 268, 2 sal, th., 2300 København S	0,0	0,0%	18,0	18,0
			Tokanten, Irlandsvej 27, 2300 København S	30,0	100,0%	30,0	30,0
			Botilbuddet Nordlys, Tomatvej 5, 2300 Kbh S	19,0	100,0%		
			Botilbuddet Ved Amager Strand, Bomiparken, 2300 København S	18,0	100,0%		
		Region Hovedstaden-Handicap	Boliger Gl lungevej	12,0	100,0%	12,0	12,0
			Boligerne Brøndbyøstervej	24,0	99,1%	24,0	24,0
			Boligerne Herlev	0,0	0,0%	0,0	0,0
			Bredegård	6,0	100,0%	6,0	6,0
			Hulegården	55,0	109,0%	42,0	42,0
			Lionslund	24,0	95,2%	24,0	24,0
			Lunden	14,0	100,0%	14,0	0,0
			Lyngdal	12,0	98,4%	12,0	12,0
			Rosenfeldthusene	17,0	100,0%	17,0	0,0
			Skovgården	0,0	0,0%	24,0	24,0
			Tyringevej	0,0	0,0%		0,0
			Pensionatet Kamager	40,0	98,9%	40,0	40,0
			Sølager Lille Frydendal	5,0	100,0%	5,0	5,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
			Sølager Det gule hus	3,0	100,0%	3,0	3,0
			Rønnegården	18,0	94,4%	18,0	19,0
		Rudersdal	Bøgelunden (incl Skovsiden)	60,0	78,3%	60,0	62,0
			Gefion incl. Rosengården	5,0	100,0%	5,0	5,0
			Piberødhus	39,0	91,4%	39,0	39,0
		Rødovre	Længen	23,0	95,4%	23,0	23,0
	Psykisk udviklingshæmning Total			1219,5	97,1%	1414,0	1511,0
§ 108 Total				1904,5	98,3%	2378,0	2478,0

Voksne aflastning

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 107	nedsat fysisk funktions- evne / senhjærsk.	København	Institution for Respirationspa- tienter, Hans Knudsens Plads 1.11, 2100 København Ø	0,0	0,0%	8,0	8,0
		Region Hovedstaden- Handicap	Jonstrupvang	2,0	12,1%	2,0	1,0
	nedsat fysisk funktionsevne / senhjærsk. Total			2,0	12,1%	10,0	9,0
	Psykisk udviklings- hæmning	Ballerup	Torvevej (tidl. Lundø)	13,0	73,8%	13,0	13,0
		Hillerød	Skovbrynet	0,0	0,0%	6,0	5,0
		København	Aflastningstilbuddene, Tomat- vej 7, 2300 København S. (Kjærstrupvej 24, Valby)	17,0	100,0%	17,0	17,0
		Psykisk udviklingshæmning Total			30,0	88,6%	36,0
§ 107 Total				32,0	83,9%	46,0	44,0

Voksne sindslidende

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 103	Sindslidelse	Brøndby	Vestegnens Erhvervscenter	0,0	0,0%	0,0	45,0
		Helsingør	JOBBSVærkstedet Elleham- mervej	24,0	89,2%	24,0	24,0
		Herlev	Cafe Harlekin	0,0	0,0%	12,0	12,0
		Hillerød	JOBBS	33,0	127,4%	33,0	33,0
		Hørsholm	Jobhuset	18,0	38,0%	18,0	18,0
		København	Hans Knudsen Institutet, Glentevej 67-69, 2400 kbh. N	70,0	58,6%	70,0	70,0
			Revacenteret i KBH., Værk- stedsvvej 5, 2500 Valby	30,0	25,2%	30,0	30,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Skibbyhøj	38,0	105,4%	38,0	41,0
Rødovre	Det røde hus	22,0	100,0%				
	Sindslidelse Total			235,0	77,0%	225,0	273,0
§ 103 Total				235,0	77,0%	225,0	273,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
§ 104	Sindslidelse	Brøndby	Værestedet Midlergårdsvej	15,0	100,0%	15,0	15,0
			Vestegnens Erhvervscenter	30,0	105,4%	30,0	33,0
		Furesø	Lyspunktet	50,0	100,0%	50,0	50,0
			Lysthuset	40,0	100,0%	40,0	40,0
		Helsingør	Aktivitets Og Samværstilbud på døgninstitutionen Lindenvang	12,0	39,7%	12,0	12,0
		Herlev	Aktivisterne	0,0	0,0%	50,0	50,0
			Aktivitetsteamets værested	0,0	0,0%	50,0	50,0
		Hillerød	Grønnegade 18	0,0	0,0%	60,0	60,0
		Ishøj Vallensbæk	Social psykiatrisk dagcenter	0,0	0,0%	0,0	80,0
		København	Væresteder sindslidende	0,0	0,0%	3000,0	3000,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Boformerne Solvang	0,0	0,0%	12,0	0,0
			Klintegården	2,1	12,1%	3,0	3,0
			Orion-Kulturhuset	20,0	91,9%	20,0	20,0
			Skovvænget	2,0	57,9%	2,0	2,0
Rødovre	Det røde hus	0,0	0,0%	20,0	22,0		
	Huset	40,0	100,0%	45,0	45,0		
Tårnby Dragør	Aktivitetssentret - Televænget	0,0	0,0%	20,0	20,0		
Sindslidelse Total				211,1	95,3%	3429,0	3502,0
§ 104 Total				211,1	95,3%	3429,0	3502,0
§ 107	Sindslidelse	Ballerup	Måløvgård	10,0	98,7%	10,0	10,0
			Brøndby	Bofællesskab Midlergårdsvej	4,0	100,0%	4,0
		Furesø	Bofællesskabet Jonstrup	5,0	100,0%	5,0	5,0
		Herlev	Aktivitetsteamets Botilbud	0,0	0,0%	8,0	8,0
		Hørsholm	Rosen, Åstedet	8,0	97,9%	8,0	8,0
		Ishøj Vallensbæk	Kløverengen	0,0	0,0%	24,0	24,0
			Strandgården	0,0	0,0%	0,0	7,0
			Ågården	0,0	0,0%	0,0	0,0
		København	Bocentret Lindegården, Bose- rupvej 7, 4000 Roskilde	8,0	94,8%	8,0	8,0
			Bocentret Ringbo, Granvej 14, 2880 Bagsværd	12,0	98,1%	12,0	12,0
			Bocentret Thorupgården, Tho- rupsgade 8, 2200 N	34,0	85,0%	34,0	34,0
			Pensionatet Mette Marie, Hyl- debjerg alle 73-75, 2720	16,0	98,4%	16,0	16,0
			Skt. Annæ, Skibber Clements Alle 13, 2300 S	21,0	93,4%	21,0	21,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Orion-Hostel	6,0	87,0%	6,0	6,0
Skibbyhøj	23,0		93,7%	23,0	23,0		
Rødovre	Nettet II	5,0	69,4%	5,0	5,0		
	Rødovrevej 386	6,0	93,1%	6,0	6,0		
Tårnby Dragør	Televænget	19,0	68,4%	19,0	19,0		
Sindslidelse Total				177,0	89,9%	209,0	220,0
§ 107 Total				177,0	89,9%	209,0	220,0
§ 108	Sindslidelse	Fredensborg	Johannes Hages Hus	61,0	100,3%	61,0	61,0
		Gentofte	Pilekrogen	16,0	100,0%	16,0	16,0
		Gladsaxe	Nybrogård	40,0	84,9%	40,0	40,0
		Glostrup	Parkvænget	56,0	100,9%	56,0	56,0
		Gribskov	Fabianhus	22,0	78,8%	22,0	22,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
			Søfryd	7,0	94,0%	7,0	7,0
		Helsingør	Lindevang	56,0	100,7%	56,0	56,0
		Herlev	Juvelhuset	16,0	100,0%	16,0	16,0
		Høje-Taastrup	Vestervænget	0,0	0,0%	41,0	41,0
		Hørsholm	Bolero	5,0	97,5%	5,0	5,0
		Ishøj Vallensbæk	Kløverengen	0,0	0,0%	16,0	16,0
		København	Bocentret Hedelund, Hedelunden 7, 2670 Greve	162,0	102,9%	162,0	170,0
			Bocentret Lindegården, Bose- rupvej 7, 4000 Roskilde	174,0	96,4%	174,0	170,0
			Bocentret Ringbo, Granvej 14, 2880 Bagsværd	147,0	88,5%	147,0	146,0
			Bocentret Stubberupgård, Stubberupvej 4, 4140 Borup	42,0	99,9%	42,0	42,0
			Bocentret Sundbygård, Røde mellemvej 52, 2300 S	192,0	75,3%	192,0	173,0
			Bocentret Thorupgården, Tho- rupsgade 8, 2200 N	100,0	99,8%	100,0	100,0
			Dannebrogsgade	13,3	77,9%	20,0	20,0
			Projekt psykiske misbrugere	4,0	100,0%		4,0
		Lyngby-Taarbæk	DSI Kirsten Marie	4,0	100,0%	4,0	4,0
			Slotsvænget	40,0	98,7%	40,0	40,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Boformerne Solvang	0,0	0,0%		0,0
			Botilbudet Lunden	24,0	99,4%	24,0	24,0
			Klintegården	65,0	97,8%	65,0	65,0
			Orion - boliger	32,0	98,2%	32,0	32,0
			Skovvænget	58,0	87,4%	58,0	38,0
			Sindslidelse Total		1336,3	93,3%	1396,0
§ 108 Total				1336,3	93,3%	1396,0	1364,0

Voksne hjemløse

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 110	Hjemløse	Brøndby	Dyringsparken	4,0	33,8%	4,0	0,0
		Gentofte	Lænkepensionatet	8,0	102,4%	8,0	0,0
			Overførstergården	23,0	104,0%	19,0	19,0
		Gladsaxe	Thornehøjgaard	0,0	0,0%		20,0
		Helsingør	Pensionatet i Hornbæk	10,0	91,2%	10,0	10,0
		Høje-Taastrup	Blå Kors pensionat	0,0	0,0%	17,0	17,0
		København	Aktivitetstret	30,0	98,3%	30,0	30,0
			Bocentret	92,0	97,1%	92,0	92,0
			Fristedet	7,0	98,0%	7,0	7,0
			Gl. Køge Landevej	38,0	98,4%	38,0	38,0
			Gl. Køgelandvej	110,0	98,0%	110,0	110,0
			Herbergstret	56,0	98,2%	56,0	50,0
			Hillerødgade	37,0	98,0%	37,0	37,0
			Hillerødgade, Kirkens Korshær	45,0	98,5%	45,0	45,0
Hørhuset, Frelsens Hær	78,0	98,1%	84,0	64,0			

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
			KFUM´s kollegium	54,0	98,1%	54,0	54,0
			Mændenes hjem	66,0	98,3%	66,0	66,0
			Pen. Forchammersvej	22,0	98,0%	22,0	22,0
		Region Hovedstadens Psykiatri	Bofornerne Solvang	45,0	99,0%	49,0	29,0
			Nordsjællands Misbrugscenter	0,0	0,0%	0,0	0,0
			Nordsjællands Misbrugscenter - Boafsnit	69,0	92,7%	61,0	51,0
			Nordsjællands Misbrugscenter - Pensionater	0,0	0,0%	9,0	6,0
			Røde Kors Natherberg	11,0	84,2%	8,0	8,0
			Røde Kors Udslusning	0,0	0,0%	3,0	0,0
	Hjemløse Total			805,0	97,2%	829,0	775,0
§ 110 Total				805,0	97,2%	829,0	775,0

Voksne misbrug

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09		
§ 101	Misbrug ambulant tilbud	Ballerup	Brydehuset	105,0	95,2%	110,0	113,0		
		Glostrup	KABS	666,0	110,2%	666,0	780,0		
		Helsingør	Helsingør Misbrugscenter	0,0	0,0%	75,0	75,0		
		København	Ambulatoriet Forchammersvej	80,0	149,7%	80,0	80,0		
			Kysten	10,0	120,0%	10,0	10,0		
			Netværket	40,0	84,2%	40,0	40,0		
			Thoravej	75,0	135,2%	75,0	75,0		
		Region Hovedstadens Psykiatri	Nordsjællands Misbrugscenter	1,6	136,1%	2359,0	594,0		
		Misbrug ambulant tilbud Total				977,6	112,8%	3415,0	1767,0
		Misbrug Dagtilbud	Ballerup	Brydehuset (værested *)	0,0	0,0%	0,0	90,0	
			Helsingør	Helsingør Misbrugscenter	0,0	0,0%	75,0	75,0	
			Region Hovedstadens Psykiatri	Nordsjællands Misbrugscenter	0,1	40,0%		40,0	
		Misbrug Dagtilbud Total				0,1	40,0%	75,0	205,0
		Misbrug døgn tilbud	Ballerup	Brydehuset udslusningboliger	4,0	75,0%	4,0	4,0	
København	Kysten		15,0	120,0%	15,0	15,0			
	Netværket		14,0	84,1%	17,0	14,0			
Misbrug døgn tilbud Total				33,0	99,3%	36,0	33,0		
§ 101 Total				1010,8	112,4%	3526,0	2005,0		
§ 141	Misbrug ambulant tilbud	Helsingør	Helsingør Misbrugscenter	0,0	0,0%	70,0	70,0		
		Høje-Taastrup	Blå Kors	0,0	0,0%	11778,0	11778,0		
		Region Hovedstadens Psykiatri	Lænkeambulatoriet - N. Misbrugscenter	0,0	0,0%	449,8	0,0		
			Nordsjællands Misbrugscenter	2,6	58,8%	2870,0	950,0		
Misbrug ambulant tilbud Total				2,6	58,8%	15167,8	12798,0		

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09	
	Misbrug Dagtilbud	Helsingør	Helsingør Misbrugscenter	0,0	0,0%	40,0	40,0	
		Høje-Taastrup	Blå Kors	0,0	0,0%	7,0	4,0	
		Region Hovedstadens Psykiatri	Nordsjællands Misbrugscenter	0,2	98,2%		50,0	
	Misbrug Dagtilbud Total				0,2	98,2%	47,0	94,0
	Misbrug døgn tilbud	Høje-Taastrup	Blå Kors	0,0	0,0%	18,0	13,0	
	Misbrug døgn tilbud Total				0,0	0,0%	18,0	13,0
§ 141 Total				2,8	61,0%	15232,8	12905,0	
§ 142	Misbrug ambulant tilbud	Glostrup	KABS	810,0	99,5%	720,0	804,0	
		Region Hovedstadens Psykiatri	Nordsjællands Misbrugscenter	0,0	0,0%	2619,0	0,0	
	Misbrug ambulant tilbud Total				810,0	99,5%	3339,0	804,0
§ 142 Total				810,0	99,5%	3339,0	804,0	

* Brydehusets værested havde i 2007 og 2008 henholdsvis 85 og 90 pladser

Kvindekrisecentre

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09	
§ 109	Voldsramte kvinder	Gentofte	Boligfondens Krisecenter	11,0	91,2%	11,0	11,0	
		Halsnæs	Frederiksværk Krisecenter	8,0	86,5%	8,0	8,0	
		Helsingør	Krisecentret Røntofte	6,0	80,1%	6,0	6,0	
		Hillerød	Hillerød Kvindekrisecenter	0,0	0,0%	5,0	5,0	
		København	Baltic		38,0	98,0%	38,0	40,0
			Den Åbne Dør		12,0	98,3%	12,0	12,0
			Egmontgården		82,0	98,0%	82,0	82,0
			Garvergården		20,0	98,4%	32,0	32,0
			Klostermosegård		10,0	98,3%	10,0	10,0
			Kvindehjemmet		21,0	98,2%	41,0	41,0
Lyngby-Taarbæk	Kvindehuset		10,0	93,5%	10,0	10,0		
	Region Hovedstadens Psykiatri		Krisecentret Svendbjerggård	25,0	100,8%	25,0	25,0	
Voldsramte kvinder Total				243,0	97,1%	280,0	282,0	
§ 109 Total				243,0	97,1%	280,0	282,0	

Kommunikationscentre

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Ram- meaft 08	Ram- meaft 09
Kommunikationscentre	Børn og Unge: Høre	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%		2,0
	Børn og Unge: Høre Total			0,0	0,0%		2,0
	Børn og unge: Syn	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%		167,0
	Børn og unge: Syn Total			0,0	0,0%		167,0
	Børn og Unge: Tale	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%		164,0
	Børn og Unge: Tale Total			0,0	0,0%		164,0
	Børn og Unge: Tekno- logi	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%		90,0
	Børn og Unge: Teknologi Total			0,0	0,0%		90,0
	Voksen: Høre	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%		1565,0
	Voksen: Høre Total			0,0	0,0%		1565,0
	Voksen: Syn	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%		1500,0
	Voksen: Syn Total			0,0	0,0%		1500,0
	Voksen: Tale	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%		835,0
	Voksen: Tale Total			0,0	0,0%		835,0
	Voksen: Teknologi	Hillerød	Kommunikationscentret	0,0	0,0%		381,0
	Voksen: Teknologi Total			0,0	0,0%		381,0
	Kommunikationscentre Total				0,0	0,0%	
	Børn og unge	Region Hovedstaden- Handicap	THI kompetencecenter	0,0			0,0
			Center for syn og kommunika- tion	0,0			0,0
	Voksne	København Region Hovedstaden- Handicap	Center for Specialundervisning for Voksne	0,0			0,0
			THI kompetencecenter	0,0			0,0
			Center for syn og kommunika- tion	0,0			0,0
				0,0			0,0

Lands- og landsdelsdækkende tilbud

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 20 stk 2	Nedsat fysisk funkti- onsevne	Region Hovedstaden- Handicap	Geelsgårdskolen	99,0	71,5%	97,0	89,0
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			99,0	71,5%	97,0	89,0
§ 20 stk 2 Total				99,0	71,5%	97,0	89,0
§ 36	Ingen specifik målgrup- pe	Region Hovedstaden- Handicap	Geelsgårdskolen	0,0	0,0%	80,0	80,0
	Ingen specifik målgruppe Total			0,0	0,0%	80,0	80,0
	Nedsat fysisk funkti- onsevne	Region Hovedstaden- Handicap	Geelsgårdskolen	83,0	94,1%		
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			83,0	94,1%		
§ 36 Total				83,0	94,1%	80,0	80,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 67 stk 2	Nedsat fysisk funktionsevne	Region Hovedstaden-Handicap	Geelsgårdskolen	14,0	88,4%	14,0	14,0
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			14,0	88,4%	14,0	14,0
§ 67 stk 2 Total				14,0	88,4%	14,0	14,0
Kommunikationscentre	Børn og Unge: Høre	København	Blindeinstituttet, Rymarksvej 1 2900 Hellerup	0,0	0,0%		0,0
	Børn og Unge: Høre Total			0,0	0,0%		0,0
	Voksen: Høre	København	Blindeinstituttet, Rymarksvej 1 2900 Hellerup	0,0	0,0%		2500,0
	Voksen: Høre Total			0,0	0,0%		2500,0
	Voksen: Syn	København	Blindeinstituttet, Rymarksvej 1 2900 Hellerup	105,0	0,0%	105,0	105,0
	Voksen: Syn Total			105,0	0,0%	105,0	105,0
	Voksen: Tale	København	Blindeinstituttet, Rymarksvej 1 2900 Hellerup	0,0	0,0%		1200,0
	Voksen: Tale Total			0,0	0,0%		1200,0
Kommunikationscentre Total				105,0	0,0%	105,0	3805,0
Lov om ungdomsuddannelse	Nedsat fysisk funktionsevne	Region Hovedstaden-Handicap	Geelsgårdskolen	0,0	0,0%		7,0
	Nedsat fysisk funktionsevne Total			0,0	0,0%		7,0
Lov om ungdomsuddannelse Total				0,0	0,0%		7,0

Øvrige sociale tilbud

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
§ 10 - 12 & § 112	psykisk udviklingshæmning	Ballerup	UUC Maglemeden	125,0	64,1%		115,0
		Rudersdal	Sundhedscentret (§ 108- ydelser)	2,0	42,9%		0,0
	psykisk udviklingshæmning Total			127,0	63,8%		115,0
	Specialtandpleje	Rudersdal	Specialtandpleje (Gentofte og Birkerød)	635,0	0,0%	625,0	500,0
	Specialtandpleje Total			635,0	0,0%	625,0	500,0
§ 10 - 12 & § 112 Total				762,0	10,6%	625,0	615,0

Øvrig specialundervisnings tilbud

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
Øvrig specialundervisning	1. Generelle indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		55,0
				1. Generelle indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse Total			0,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
	2. Gennemgribende udviklingsforstyrrelser og generelle indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		32,0
	2. Gennemgribende udviklingsforstyrrelser og generelle indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse Total			0,0	0,0%		32,0
	3. ADHD eller lign. specifikke indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		40,0
	3. ADHD eller lign. specifikke indlæringsvanskeligheder - Ungdomsuddannelse Total			0,0	0,0%		40,0
	4. Læsevanskeligheder 4 dage	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		20,0
	4. Læsevanskeligheder 4 dage Total			0,0	0,0%		20,0
	5. Læsevanskeligheder 1-2 dage	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		20,0
	5. Læsevanskeligheder 1-2 dage Total			0,0	0,0%		20,0
	6. Sindslidelser 4 dage à 4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		12,0
	6. Sindslidelser 4 dage à 4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		12,0
	7. Sindslidelser 1 dag à 2 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		80,0
	7. Sindslidelser 1 dag à 2 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		80,0
	8. Tosprogede med særlige behov 4 dage à 4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		12,0
	8. Tosprogede med særlige behov 4 dage à 4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		12,0
	9. Tosprogede med særlige behov 1-3 dage à 4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		20,0
	9. Tosprogede med særlige behov 1-3 dage à 4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		20,0
	Flere grupper	Gladsaxe	SVIKA	0,0	0,0%	0,0	225,0
	Flere grupper Total			0,0	0,0%	0,0	225,0
	sen hjerneskadede	Gribskov	Hjerneskadecenter Nordsjælland	240,0	0,0%	120,0	120,0
	sen hjerneskadede Total			240,0	0,0%	120,0	120,0
	(Tom)	Hillerød	Egedammen	21,0	0,0%		
	(Tom) Total			21,0	0,0%		
	10. Demens 1 dag à 2-4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		25,0
	10. Demens 1 dag à 2-4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		25,0
	11. Værkstedundervisning 1 dag à 2-4 timer ugentligt	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		40,0
	11. Værkstedundervisning 1 dag à 2-4 timer ugentligt Total			0,0	0,0%		40,0
	12. Værkstedundervisning 1 uge à 16 timer	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		200,0
	12. Værkstedundervisning 1 uge à 16 timer Total			0,0	0,0%		200,0

Paragraf	Målgruppe	Kommune	Tilbud	Pladser 07	Belagt 07	Rammeaft 08	Rammeaft 09
	13. Voksne med gennemgribende udviklingsforstyrrelser 1-2 dage á 1-2 timer	Hillerød	Egedammen	0,0	0,0%		16,0
	13. Voksne med gennemgribende udviklingsforstyrrelser 1-2 dage á 1-2 timer Total			0,0	0,0%		16,0
Øvrig specialundervisning Total				261,0	0,0%	120,0	917,0

4. Beskrivelse af takstmodel for 2009.

Gladsaxe Kommune
Kommunaldirektøren
15.05.08

NOTAT OM TAKSTMODELLEN FOR SOCIALE OG SPECIALUNDERVISNINGSS- INSTITUTIONER

1. Indledning

Den 23. august 2007 besluttede KKR Hovedstaden, at takstmodellen for 2007 skulle fortsætte uændret i 2008, og at der skulle forberedes en revideret takstmodel til brug for 2009.

På den baggrund overvejes det i dette notat, hvordan takstmodellen kan udformes fra 2009. Først sammenlignes takstmodellerne i de fem regioner. Derefter opstilles forskellige principper for udformning af en takstmodel. Endelig skitseres et forslag til takstmodel og dets konsekvenser belyses.

2. Takstmodellerne i de fem regioner

Takstmodellerne i de fem regioner følger i alt væsentligt de samme principper. I alle tilfælde består taksten af tre dele:

- de direkte omkostninger på den enkelte institution
- de indirekte omkostninger (administration, tilsyn, udvikling)
- omkostninger til afskrivning, forrentning og tjenestemandspensioner

Der er dog visse variationer. Således beregnes forrentning og afskrivning efter lidt forskellige principper. Forskellene er beskedne, men det er værd at bemærke, at region Hovedstaden ikke ligger højest. Endelig varierer udgifterne til administration, udvikling og tilsyn. Udgiften er lavest i region Sjælland (4%), højere i region Syd og Midt (hhv. 5,5 og 6,5%) og højest i region Hovedstaden (8%).

Hvis der forudsættes de samme direkte udgifter (incl. reparation og vedligeholdelse) og samme belægningsprocent, er der et udsving i det beregnede takstgrundlag på mellem 1 og 3,5%.

3. Principper for takstfastsættelse

Det foreslås, at takstmodellen baseres på følgende hovedprincipper

- A) Taksterne skal svare til de samlede omkostninger
- B) Taksterne skal være kendte på budgetlægningsstidspunktet og bør ikke siden ændres
- C) Taksterne skal tilskynde til en realistisk budgettering og en effektiv økonomistyring
- D) Der bør være en vis ensartethed regionerne imellem

Ad A) Beregning af de direkte omkostninger giver ikke anledning til vanskeligheder. Det samme gælder forrentning og afskrivning.

Der er dog to problemer.

Det ene vedrører beregningen af de indirekte omkostninger, hvilket formentlig skyldes vanskelighederne ved helt præcist at definere deres størrelse.

Det andet er spørgsmålet om princippet om omkostningsdækning vedrører budget eller regnskab. Her må der ske en afvejning mellem to hensyn. På den ene side har brugerkommunerne et naturligt krav om, at de udgifter, der indgår i takstfastsættelsen, svarer til de faktiske udgifter. På den anden side skal der være en tilskyndelse til at økonomisere med ressourcerne.

Ad B) Det er afgørende for brugerne at kunne budgettere udgifterne til de pågældende institutioner. Derfor må taksten være kendt og ligge fast. Risikoen for, at den er fejlbehæftet må påhvile driftsherren. Det indebærer også, at betaling for tillægsydelser bør være en undtagelse, der særskilt skal begrundes og normalt bør aftales

Ad C) Takstsystemet må være således indrettet, at den enkelte institution og kommune tilskyndes til dels at holde omkostningerne i ave, dels at sikre en så høj belægning som muligt. Det taler for, at driftsherrekommunen er ansvarlig for det økonomiske resultat, når budgettet og taksten er fastlagt.

Til gengæld bør der fastsættes en regel om, at budgettet alene kan reguleres som følge af p/l, lovændringer og tilpasninger i forhold til efterspørgslen (ændringer i belægningsprocenten). Herudover bør der være mulighed for at tilpasse budgettet såvel op som ned, i forhold til ændringer i tilbuddet som aftales med brugerkommunerne.

Princippet indebærer, at der som udgangspunkt ikke anvendes abonnementsordninger.

I forhold til efterregulering af over- eller underskud må udgangspunktet også være at modellen tilskynder til effektiv institutionsdrift. Derfor bør

efterregulering ses i forhold til belægningsprocenten samtidig med at der er en grænse på +/- 5% for, hvornår der sker efterregulering. KL har i øjeblikket kontakt til Velfærdsministeriet om fortolkning af reglerne for efterregulering.

4. Skitse til en takstmodel

Det foreslås, at taksterne beregnes efter følgende principper:

1. De omkostninger, der ligger til grund for beregningen, omfatter
  - de direkte omkostninger inkl. reparation og vedligeholdelse (Dette giver mulighed for at tilpasse budgettet til den enkelte institutions forhold, men det udelukker ikke, at der anvendes en vejledende norm i budgetteringen, for eksempel svarende til de 2%, der indgår i den nuværende budgetmodel)
  - omkostninger til forrentning og afskrivning som hidtil,
  - omkostninger til tjenestemandspension beregnet som 20,3 % af lønnen
  - indirekte udgifter omfattende administration, udvikling, idet det er forudsat, at eventuelle kompetencecentre finansieres særskilt
  - den vejledende norm for beregning af de indirekte udgifter, er 7% af de direkte udgifter; hvis der anvendes en højere procent, skal behovet for dette dokumenteres

2. Til beregning af taksten anvendes for 2009 belægningsprocenten i 2007, og i de følgende år gennemsnittet af belægningsprocenten 2 år forud. Har der været tale om en midlertidig overbelægning, kan denne udelades af beregningen af belægningsprocenten, og der kan aldrig anvendes en belægningsprocent over 100.

3. De direkte og indirekte udgifter, der indgår i beregningen, kan kun forhøjes svarende til pris- og lønreguleringen samt afskrivninger m.v. som følge af nyinvesteringer, medmindre der er tale om en ændring af tilbuddet og/eller en omlægning af klientgruppen.

4. Der sker efterregulering i taksten 2 år efter, hvis den faktiske belægningsprocent afviger med mere end +/- 5 %.

5. Der foretages løbende budgetanalyser af takstniveauet på de forskellige institutioner, første gang i 2010.

Der er udtrykt ønske om særlige regler for krise- og misbrugscentre, herunder regler som tager højde for borgerens ret til anonymitet. Kommunaldirektørudvalget vil analysere området med henblik på en senere tilføjelse til takstmodellen.

5. Evt efterregulering vedr 2007 og 2008

Forslagene i dette notat indebærer en meget begrænset adgang til efterregulering. Samtidig betyder forslaget et reelt fald i taksten fra 2008 til 2009. For så vidt angår efterregulering vedr. 2007 og 2008 anbefales det, at kommuner der har væsentlige indsigelser mod en takstberegning, rejser disse direkte overfor udbyderkommunen

For så vidt angår 2008 bør der ske en efterregulering, hvis der har været tale om egentlige fejl. Det er indtrykket, at de fejl, der var i 2007, overvejende er korrigeret i 2008, men skulle dette ikke være tilfældet, er en efterregulering naturlig.

KKRs beslutning om at fastholde takstmodellen, også på de punkter, hvor der fra administrativ side var lagt op til ændringer, må forstås sådan, at der ikke derudover kan ske efterregulering.

6: Særligt vedrørende bortfald af indtægter som følge af afviklingen af servicebetalingen

Det bemærkes, at servicebetalingen på institutionerne bortfalder fra 1. juli 2008. Fra 2009 må indtægtsbortfaldet kunne indregnes i taksterne, men det forekommer mest overensstemmende med princippet om, at der ikke sker efterregulering, at institutionerne bærer omkostningen i 2008.

7. De økonomiske konsekvenser.

De økonomiske konsekvenser omfatter to beregninger. For det første en beregning af forskellen til de andre regioner. Beregningen er baseret på sammenligningen af institutionen Pilekrogens takster jf. Analyse af takstberegning og økonomistyring for takstfinansierede institutioner, april 2007. Men den forudsætter i forhold til sidste år samme udgifter til reparation og vedligeholdelse i alle regioner, altså 2% højere udgifter på institutionerne udenfor hovedstaden, at omkostningerne til tjenestemandspensioner udgør 20,3%, og at de samlede udgifter til reparation og vedligeholdelse samt indirekte omkostninger udgør 9% i hovedstaden.

Takster sammenlignet med andre regioner

Takst - Pilekrogen	Region Hovedstaden	Region Sjælland	Region Syd-danmark	Region Midt-jylland	Region Nord-jylland
Budgetgrundlag	13.012.000	13.012.000	13.012.000	13.012.000	13.012.000
Budgetgrundlag inkl. 2 pct. til reparation og vedligehold	13.012.000	13.272.240	13.272.240	13.272.240	13.272.240
Indirekte omkostninger	1.171.080	530.890	729.973	862.696	829.515
Beregnete omkostninger	1.321.364	1.340.373	1.358.746	1.133.970	1.340.963
Beboerbetaling	-885.000	-885.000	-885.000	-885.000	-885.000
Takstberegningsgrundlag	14.619.444	14.258.503	14.475.959	14.383.906	14.557.718
Takst pr. år - 95 pct. belægning	961.806	938.059	952.366	946.310	957.745
Takst pr. dag - 95 pct. belægning	2.635	2.570	2.609	2.593	2.624

For det andet et skøn for udviklingen i den typiske takst fra 2008 til 2009 for de forskellige institutionstyper under forudsætning af den faktiske belægningsprocent, at udgifterne til reparation og vedligeholdelse udgør 2%, og at de indirekte udgifter udgør 7%.

Skønnet er baseret på en stikprøve af den faktiske belægningsprocent i 2007 blandt de større driftsherrekommuner i hovedstadsregionen og giver derfor kun en indikation af udviklingen i taksterne.

Ændringer i takster, bortset fra p/l-regulering. Udviklingen i taksterne i faste priser

Institutionstype	Belægningsprocent i 2008	Eksempel på takst pr. dag i 2008	Skønnet belægningsprocent i 2009	Eksempel på takst pr. dag i 2009	Udvikling i takst i pct.
Botilbud for børn	95	3.172	96-100	3.114-2.990	-1,8 til -5,8
Botilbud for voksne	95	2.596	98-100	2.496-2.446	-3,8 til -5,8
Specialundervisn. for børn	95	948	95-100	940-893	-0,8 til -5,8
Institutioner med aflastnings- eller akutpladser	85	2.686	88-94	2.574-2.409	-4,2 til -10,3
Beskæftigelsestilbud	90	870	94-100	826-777	-5,0 til -10,7
Specialundervisn. for voksne	Abonnement/timepriser				
Krise- og misbrugscentre	Abonnement/takst		Meget varierende belægningspct.		

Marius Ibsen

Vejledning til kommunal takstmodel

Takstmodel i hovedstadsregionen for social- og specialundervisningsområdet

August 2008

Indledning

Den 13. juli 2008 besluttede KKR Hovedstaden en del nye principper for takstberegning i hovedstadsregionen på social- og specialundervisningsområdet.

Dette notat sammenfatter de gældende principper – både de nye principper af 13. juni 2008, samt principper fra takstmodellen af 16. juni 2006, som fortsætter uændret.

Takstmodellen skal anvendes fra beregning af takster for 2009.

Takstmodellen omfatter alle de institutioner, som kommunerne har overtaget pr. 1. januar 2007 og andre, der efterfølgende er overtaget på lignende vilkår.

I efteråret 2008 udarbejdes en tillægsaftale til takstmodellen for krise- og misbrugscentre.

Principper for takstfastsættelse

Taksterne skal svare til de samlede omkostninger. Takstmodellen er baseret på følgende hovedprincipper.

Takstmodellens omkostningselementer

1. Ens omkostningsmodeller

Der anvendes den samme omkostningsberegningss metode på alle typer institutioner, medmindre andet er aftalt.

Omkostningsberegningen baseres på budgettet for det år, taksten gælder.

2. Klar skelnen mellem forskellige omkostningselementer

Der er en klar skelnen mellem direkte, indirekte og beregnede omkostninger.

Nedenstående beskrivelse af omkostningselementerne er ikke udtømmende, men angiver retningslinier for takstberegningen.

Direkte omkostninger

De direkte omkostninger består af alle de udgifter og indtægter, der direkte knytter sig til den pågældende aktivitet, dvs. som udgangspunkt de udgifter og indtægter der fremgår af institutionens budget, men også andel af budgetbeløb, der entydigt kan henføres til institutionen.

Direkte omkostninger er således:

- Løn til personale ansat på institutionen (samtlige lønandele, f.eks. pensionsbidrag, feriepenge, jubilæumsgratiale, atp, AER), samt andel af centrale lønpuljer, som ikke er udmøntet på budgetteringstidspunktet.
- Øvrige personaleudgifter til personale ansat på institutionen (uddannelse, udviklingsudgifter, tjenesterejser, befordring, forsikringer).

- Køb (leasing) af varer og tjenesteydelser som foretages af institutionen og afholdes af institutionens budget.
- Institutionens ejendomsudgifter (husleje, varme, el, vand, skatter, afgifter, forsikringer, vedligeholdelse, snerydning, rengøring).
- Transport af brugere, dvs. den del af brugertransport der er omfattet af institutionens transportforpligtelse og som er en del af institutionens budget (f.eks. udflugter og lignende). Befordring mellem hjem og institution afregnes direkte med den enkelte kommune (herunder tidligere KFS-kørsel, nu overtaget af Movia), og indgår således ikke i takstberegningen.
- Administrative udgifter som budgetmæssigt er henført direkte til institutionen, dvs. både løn, øvrige personaleudgifter, samt køb af varer og tjenesteydelser. Det gælder også institutionens udgifter til konsulentbistand, supervision og rådgivning.
- Reparation og vedligeholdelse. Her kan budgettet tilpasses den enkelte institutions forhold, eller der kan anvendes en vejledende norm i budgetteringen svarende til 2%.

Indirekte omkostninger (administration, tilsyn, udvikling)

De indirekte omkostninger består af de udgifter og indtægter, som er budgetteret i kommunens budget og som er nødvendige for driften af institutionen, men som ikke direkte og entydigt kan fordeles på den enkelte institution.

Indirekte omkostninger er således:

- Andel af løn og øvrige personaleudgifter til personale ansat i centrale støttefunktioner (tilsyn/visitation, rådgivning, personaleafdeling, økonomiafdeling, jura, kommunikation, politisk og administrativ ledelse mm.).
- Hertil skal lægges øvrige udgifter der knytter sig til personalet ansat i centrale støttefunktioner (IT-udstyr, IT-systemer, møbler, inventar, kontorhold, telefon, kantine, ejendomsudgifter - jf. eksempler på ejendomsudgifter under de direkte omkostninger).
- Andel af køb af varer og tjenesteydelser der indgår i driften af institutionen, men som foretages af kommunen og afholdes på det centrale/fælles budget (f.eks. andel i udviklingsomkostninger, i centrale IT-systemer og telefonanlæg, mv.).

Beregnete omkostninger

Beregnete omkostninger består af de omkostninger, hvor der ikke er overensstemmelse mellem udgift og omkostning i budgetåret. Det betyder, at større anskaffelser og bygningsudgifter, der optages i kommunens anlægskartotek kun indgår i takstberegningen med de efterfølgende års forrentning og afskrivning.

De beregnede omkostninger er således:

- Beregnede tjenestemandspensioner (hvis pensionerne er forsikringsmæssigt af-dækket, skal den beregnede tjenestemandspension anvendes og ikke udgifterne til forsikringsdækningen).
- Forrentning og afskrivning af alle de aktiver, der medgår til driften af institutionen (der medtages ikke forrentning af likvide midler / driftskapital).

Fra summen af direkte, indirekte og beregnede omkostninger fratrækkes indtægter fra beboerbetaling og produktionsindtægter for at få takstgrundlaget.

3. Fast procent for indirekte omkostninger

Den vejledende norm for beregning af de indirekte udgifter, er 7% af de direkte udgifter. Hvis der anvendes en højere procent, skal behovet for dette dokumenteres.

4. Fast procent for bidrag til tjenestemandspensioner

De fremtidige udgifter til tjenestemandspensioner for ansatte tjenestemænd indregnes i takstgrundlaget med en fast procentdel af lønsummen for de på institutionen ansatte tjenestemænd. Dette gælder uafhængigt af, om pensionerne er afdækket forsikringsmæssigt eller ej.

Der anvendes en procentsats på 20,3.

Det bemærkes, at det beregnede pensionsbidrag kun skal dække den del af pensionsforpligtelsen, som ligger efter 1. januar 2007. Pensionsrettigheder, som er opsparet før denne dato er udlignet ved overførslen af aktiver og passiver fra amt til kommuner og region.

5. Afskrivninger i overensstemmelse med den enkelte kommunes regnskabspraksis

Den enkelte kommunes regnskabspraksis afgør værdiansættelse og afskrivningsprofil på de aktiver, der medgår til at levere ydelsen. Der er således ikke forskellige afskrivningsmetoder indenfor samme kommune.

Det forudsættes til gengæld også, at:

- Ingen kommuner opskriver værdien af aktiver overført fra amtet, med mindre værdiforøgelsen kan begrundes i en værdiforøgende reovering eller lignende.
- Ingen kommuner ændrer regnskabspraksis med det formål at øge takstniveauet.
- Aktiver som anskaffes (straksafskrives) over institutionens driftsbudget kan ikke indgå i institutionens kapitaludgifter (gælder også forrentning)

6. Forrentning af aktiver

Renten på et 20-årigt fast forrentet lån i Kommunekredit anvendes til at beregne forrentningen af aktiverne. Rentesatsen opgøres pr. 1. april året forud for takstberegningens år, så beregningen kan danne grundlag for den årlige rammeaftalerede gørelse og gælde for taksten det efterfølgende år.

Det betyder, at:

- Variationen i renteniveauet bliver opfanget med ca. et års forsinkelse, men medfører en højere "prissikkerhed".
- Det er "restgælden" der forrentes. Det vil sige aktivets værdi primo året, før nedskrivningen med de afskrivninger, der foretages i takstberegningens år.

7. Kompetencecentre

Det er forudsat, at kompetencecentre finansieres særskilt. De finansieres således ikke, som en del af de indirekte udgifter.

8. Forhøjelse af beregningsgrundlaget

Budgettet, der indgår i takstberegningen, kan alene reguleres som følge af p/l, lovændringer og tilpasninger i forhold til efterspørgslen (ændringer i belægningsprocenten). Væsentlige ændringer i tilbuddet, hvortil budgettet tilpasses såvel op som ned, drøftes med brugerkommunerne.

Beregning af taksten

Takstbetalingen

Taksten beregnes som en takst for den gennemsnitlige ydelse (den ydelsespakke) institutionen tilbyder. Taksten beregnes som en pris pr. dag eller pris pr. time.

Hvis institutionen tilbyder forskellige ydelsespakker, kan der beregnes en takst for de forskellige ydelser – differentierede takster f.eks. takst for dag- eller døgntilbud. En anden mulighed er, at taksten reguleres som en procentdel af gennemsnitsydelsen (ydelsespakken) i forhold til det, brugeren modtager. Reguleringen skal baseres på konkrete vurderinger og beregninger.

Betaling for tillægsydelser bør være en undtagelse, der særskilt skal begrundes. Som udgangspunkt anvendes der ikke abonnementsordninger.

Belægningsprocent

Taksten beregnes på grundlag af en belægningsprocent i institutionen.

Til beregning af taksten for 2009 anvendes belægningsprocenten to år forud for budgetåret, herefter gennemsnittet af belægningsprocenten 2 år forud.

For 2009 anvendes således den faktiske belægningsprocent i 2007 og for 2010 anvendes gennemsnittet af den faktiske belægningsprocent i 2007 og 2008.

Har der været tale om en midlertidig overbelægning, kan denne udelades i beregning af belægningsprocenten. Der kan aldrig anvendes en belægningsprocent over 100.

Opsigelsesvarsler

Der er fastlagt opsigelsesvarsler for de forskellige tilbud. For alle tilbud gælder, at opsigelsesvarslet bortfalder, hvis en opsagt plads bliver besat med det samme.

Sociale tilbud (botilbud, dagtilbud og beskyttet beskæftigelse): Løbende måned plus 30 dage

Akutpladser på børneområdet: Løbende måned plus 30 dage.

Aflastning: Løbende måned plus 30 dage. Afbud for bestilt plads senest 14 dage før.

Beskæftigelsescentre og erhvervsmæssig afklaring: Løbende måned plus 30 dage.

Specialundervisning, børn: Løbende måned plus 90 dage

Særlige institutioner og tilbud

Der er nogle institutioner, som har eller udvikler meget specialiserede tilbud, blandt andet institutioner med landsdækkende tilbud. Samtidig bliver nogle tilbud specielt tilpasset den enkelte bruger eller midlertidigt tilrettelagt i forbindelse med ventetid til institutionen. I forbindelse med rammeaftalen gives mulighed for at aftale andre betalingsmodeller end de anbefalede og indgå særaftaler mellem kommunerne.

Betalingsbetingelser

Kommunerne afregner månedsvis forud, hver den 10. i måneden.

På forudbestilte aflastningspladser meldes afbud senest 14 dage før det aftalte tidspunkt. Afbud senere end 14 dage medfører betaling for den bestilte aflastning.

Kendte og faste takster

Taksterne skal være kendte på budgetlægnings tidspunktet og kan ikke siden ændres. Risikoen for, at den er fejlbehæftet påhviler driftsherren.

Efterregulering

Der sker efterregulering i taksten 2 år efter, hvis den faktiske belægningsprocent afviger med mere end +/- 5 %. Samt hvis der har været tale om egentlige fejl i beregningen.

Efterregulering for 2007 og 2008

Kommuner, der har væsentlige indsigelser mod en takstberegning, rejser disse direkte overfor udbyderkommunen.

For 2007 og 2008 skal der ske en efterregulering, hvis der har været tale om egentlige fejl.

Særligt vedrørende færre beboerindtægter ved bortfald af servicebetaling

Servicebetalingen på §108-institutionerne bortfalder fra 1. juli 2008. Fra 2009 kan indtægtsbortfaldet indregnes i taksterne. Der foretages ikke efterregulering i 2008 som følge af bortfald af servicebetaling.

Budgetanalyser af takstniveauet

Der foretages løbende budgetanalyser af takstniveauet på de forskellige institutioner, første gang i 2010.

5. Venteliste pr. 1. januar 2008 på de enkelte tilbud.

Ventelisten er baseret på de oplysninger kommunerne / regionen har indsendt for de enkelte tilbud. Oplysninger er pr. 1. januar 2008 og der indgår også oplysning om hvor mange, der forventes løst i løbet af 2008.

Voksen	Ny §	tekst §	Målgruppe	Kommunens tilbud	Tilbuddets navn	Antal pr. 01-01.08	forventet løst i 2008	
Børn	§ 67 stk 2	Aflastning	Psykisk udviklingshæmning	Bornholm	Løgstikken - aflastning	2	1	
				Fredensborg	Granbohus	3	3	
				Gentofte	Aflastningsinstitutionen Lundø	10	10	
				Psykisk udviklingshæmning Total		15	14	
		Døgn tilbud	Psykisk udviklingshæmning	Gentofte	Camillehusene	5	5	
				Psykisk udviklingshæmning Total		5	5	
				Sindslidende	Region Hovedstaden - Handicap	Mikkelbo	3	3
						Nødebogård	2	1
		Sindslidende Total		5	4			
		§ 67 stk 2 Total						25
		autisme	Gladsaxe	Sofieskolen	4	1		
autisme Total				4	1			
Total						4	1	
Voksen	§ 103	Beskyttet beskæftigelse	Psykisk udviklingshæmning	Brøndby	Jac sydvest	11	11	
				Psykisk udviklingshæmning Total		11	11	
	§ 103 Total						11	11
	§ 104	Aktivitets og samvær	autisme		Ballerup	Helhedstilbuddet Stokholtbuen - dag	2	0
					Rødovre	Espevangen* - værkstedscntret	3	0
					autisme Total		5	0
					Nedsat fysisk funktionsevne	Region Hovedstaden - Handicap	Jonstrupvang, dag	4
			Nedsat fysisk funktionsevne Total		4	1		
			Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Klub Stoppestedet	7	0	
				Brøndby	Jac sydvest	6	3	
				Herlev	Job - og Aktivitetscentret Hørkær	2	1	
	Hillerød	Regnbuen		7	2			
	Psykisk udviklingshæmning Total		22	6				
Sindslidende	Brøndby	Vestegnens Erhvervscenter	2	2				
Sindslidende Total		2	2					

Voksen	Ny §	tekst §	Målgruppe	Kommunens tilbud	Tilbuddets navn	Antal pr. 01-01.08	forventet løst i 2008	
	§ 104 Total					33	9	
	§ 107	Midlertidig botilbud	Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Bofællesskaberne	4	0	
Hillerød				Pensionatet	2	2		
Rødovre				Rødovrevej 119	2	0		
Psykisk udviklingshæmning Total					8	2		
Sindslidende			Hørsholm	Rosen - Åstedet	2	0		
Sindslidende Total					2	0		
	§ 107 Total					10	2	
	§ 108/185	Døgn tilbud	Psykisk udviklingshæmning	Herlev	Botilbuddet Højsletten	13	0	
Psykisk udviklingshæmning Total					13	0		
sindslidelse			Herlev	Botilbuddet Juvelhuset	2	1		
sindslidelse Total					2	1		
Længere varende botilbud		autisme	Ballerup	Helhedstilbuddet Stokholtbuen	2	0		
			Glostrup	Bakkehuset	3	1		
			Rudersdal	Gefion	5	0		
		Region Hovedstaden - Handicap	Bostedet Chr. X's Allé	7	1			
		autisme Total					17	2
		Blinde	København omsorg	Solgavehjemmet Solterrasserne, plejehjem og beskyttede boliger	11	0		
Blinde Total					36	0		
Nedsat fysisk funktionsevne		Ballerup	Botilbuddet Rødbo	13	0			
		Egedal	Skelhøj	1	0			
		Fredensborg	Lindegården	8	0			
		Region Hovedstaden - Handicap	Jonstrupvang, døgn	3	0			
Nedsat fysisk funktionsevne Total					25	0		
Psykisk udviklingshæmning	Albertslund	Boligerne Herstedøster Sidevej	8	0				
	Bornholm	Gartnerparken	10	0				
		Klintebo	2	1				
		Kommende (2008): Stenbanen	16	16				
		Nexøhuset	2	0				
		Røbo	1	0				
	Østergade 54	4	1					
	Egedal	Skelhøj	1	0				
Gentofte	Bank Mikkelsens vej 20-28	6	0					
	Blindenetværket	8	0					
		Blomsterhusene	15	0				

Voksen	Ny §	tekst §	Målgruppe	Kommunens tilbud	Tilbuddets navn	Antal pr. 01-01.08	forventet løst i 2008
				Gladsaxe	Kellersvej 10	6	0
					Kellersvej 8-9	3	0
				Gribskov	Kobbel-Husene Gydevej	1	0
				Helsingør	Anna Anchersvej	3	0
					Kronborghus	5	0
				Hillerød	§ 185b, stk. 5 (almen boligloven) Følstrup	8	2
				Rudersdal	Bøgelunden incl Maglehøj= Skovstien	10	0
					Piberødhus	3	0
				Region Hovedstaden - Handicap	Brøndbyøstervej 156 B	8	0
					Hulegården	5	2
					Kamager	4	0
					Lionslund	2	2
					Skovgården	2	1
				Psyisk udviklingshæmning Total		133	25
			Sindslidende	Fredensborg	Johannes Hages hus	5	5
				Gentofte	Pilekrogen	5	0
				Glostrup	Parkvænget	12	4
				Helsingør	Lindevang	7	3
				København soc	Hedelund	13	0
					Lindegården	18	0
					Ringbo	9	0
					Stubberupgård	5	0
					Sundbygård	6	0
					Thorupgården	43	0
					Uspecificeret	18	0
				Region Hovedstaden - Psykiatri	Klintegården	14	0
					Lunden	6	0
					Orion	8	0
				Sindslidende Total		169	12
			§ 108/185 Total			395	40
			Nedsat fysisk funktionsevne	Gladsaxe	Center for Døve	2	0
			Nedsat fysisk funktionsevne Total			2	0
			Total			2	0
	Misbrugscenter		Misbrugscenter	Helsingør	Misbrugscenter	2	2
			Misbrugscenter Total			2	2
	Misbrugscenter Total					2	2
Hovedtotal						482	88

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008					
					Hillerød	2	4	4					
					Hørsholm	0	0	0					
					Ishøj - Vallensbæk	0	5	5					
					København	22	33	21					
					Rudersdal	1	3	3					
					Tårnby Dragør	0	3	3					
					Aflastning Total						66	96	51
					Døgntilbud til børn og unge	autisme	Gladsaxe	11	0	0			
							Ishøj - Vallensbæk	2	1	1			
							Rudersdal	0	2	2			
					nedsat fysisk funktions-evne	Tårnby Dragør	Tårnby Dragør	0	1	0			
							psykisk udviklingshæmning	Bornholm	2	0	0		
										Gentofte	0	1	1
										Helsingør	1	0	0
										Hvidovre	1	0	0
Ishøj - Vallensbæk	1	0	0										
København	28	30	22										
Rødovre	0	1	0										
Døgntilbud til børn og unge Total						47	36	26					
Handicap Total						162	155	95					
Sindslidelse	§ 67, stk 2	Døgntilbud til børn og unge	sindslidelse	Rudersdal	0	2	2						
				Rødovre	1	1	0						
				Tårnby Dragør	1	0	0						
Døgntilbud til børn og unge Total						2	3	2					
Sindslidelse Total						2	3	2					
Voksne	Handicap	§ 103	Beskyttet beskæftigelse	autisme	Allerød	1	0	0					
					Rudersdal	1	0	0					
				nedsat fysisk funktions-evne	Allerød	1	0	0					
					psykisk udviklingshæmning	Allerød	1	0	0				
									Fredensborg	0	1	1	
									Ishøj - Vallensbæk	3	0	0	
									København	14	11	4	
		Rudersdal	3	2	1								
		Beskyttet beskæftigelse Total						24	14	6			
				§ 104	Aktivitets- og samværstilbud	autisme	Gentofte	0	1	1			
Ishøj - Vallensbæk	2						0	0					
Rødovre	0						2	2					

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008
				psykisk udviklingshæmning	Albertslund	0	6	4
					Ballerup	1	0	0
					Bornholm	2	4	4
					Brøndby	0	4	0
					Fredensborg	0	1	1
					Gentofte	0	3	3
					Hillerød	1	8	2
					Ishøj - Vallensbæk	2	0	0
					København	37	29	12
			Aktivitets- og samværstilbud Total			45	58	29
		§ 107	Aflastning	autisme	Helsingør	1	0	0
					København	14	0	0
				nedsat fysisk funktions- evne	Fredensborg	0	1	0
					Gribskov	1	0	0
					Rødovre	1	0	0
				psykisk udviklingshæmning	Fredensborg	1	1	0
					Glostrup	1	1	1
					Helsingør	1	0	0
					Hørsholm	0	3	0
			Aflastning Total			20	6	1
			Midlertidige bo- tilbud	autisme	Allerød	1	0	0
					Gentofte	1	2	0
					Gribskov	0	3	0
					Rødovre	1	0	0
					Tårnby Dragør	1	0	0
				nedsat fysisk funktions- evne	Fredensborg	0	1	0
					Furesø	1	0	0
					Glostrup	1	1	1
				psykisk udviklingshæmning	Albertslund	0	2	1
					Allerød	4	0	0
					Fredensborg	0	1	0
					Furesø	1	1	1
					Glostrup	2	2	2
					Gribskov	0	1	0
					Helsingør	0	23	0
					Hillerød	2	4	0
					Ishøj - Vallensbæk	2	0	0
					København	46	38	14
					Rudersdal	0	1	0
					Rødovre	2	0	0

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008
					Tårnby Dragør	0	1	1
			Midlertidige botilbud Total			65	81	20
		§ 108	Længerevarende botilbud	autisme	Allerød	1	1	0
					Bornholm	5	8	8
					Brøndby	0	3	0
					Fredensborg	1	0	0
					Furesø	0	1	1
					Gentofte	6	2	0
					Gribskov	2	0	0
					Helsingør	2	1	0
					Hvidovre	1	1	0
					København	17	17	0
					Rudersdal	4	4	0
					Rødovre	0	2	2
					Tårnby Dragør	2	2	0
				nedsat fysisk funktions-evne	Ballerup	2	2	0
					Bornholm	3	2	2
					Egedal	3	1	0
					Fredensborg	0	1	0
					Furesø	1	1	1
					Gentofte	1	0	0
					Glostrup	2	2	2
					Gribskov	2	0	0
					Helsingør	1	0	0
					Hvidovre	1	2	0
					København	16	47	3
					Rudersdal	1	2	0
				psykisk udviklingshæmning	Albertslund	0	2	1
					Allerød	5	4	0
					Ballerup	1	25	0
					Bornholm	27	25	10
					Brøndby	0	12	0
					Egedal	10	1	0
					Fredensborg	11	8	0
					Furesø	4	1	1
					Gentofte	27	29	0
					Gribskov	3	2	0
					Helsingør	7	13	0
					Hillerød	7	8	0
					Hvidovre	7	5	0
					Ishøj - Vallensbæk	2	0	0
					København	45	26	6

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008
					Rudersdal	9	11	0
					Tårnby Dragør	4	6	3
			Længerevarende botilbud Total			243	280	40
			Handicap Total			397	439	96
Sindslidelse	§ 103	Beskyttet beskæftigelse	sindslidelse	Rudersdal	0	1	0	
		Beskyttet beskæftigelse Total			0	1	0	
	§ 104	Aktivitets- og samværstilbud	sindslidelse	Gentofte	0	2	2	
		Aktivitets- og samværstilbud Total			0	2	2	
	§ 107	Aflastning	sindslidelse	Allerød	0	1	0	
				København	5	3	0	
		Aflastning Total			5	4	0	
		Midlertidige botilbud	sindslidelse	Allerød	4	4	0	
				Egedal	1	0	0	
				Fredensborg	2	1	1	
				Furesø	1	0	0	
				Gentofte	0	1	0	
				Helsingør	15	10	0	
				Hvidovre	2	2	0	
	Hørsholm			0	2	0		
	København			77	81	26		
	Rødovre	1	0	0				
Tårnby Dragør	1	1	1					
Midlertidige botilbud Total			104	102	28			
§ 108	Længerevarende botilbud	sindslidelse	Allerød	6	6	0		
			Brøndby	0	6	0		
			Fredensborg	6	2	2		
			Furesø	1	2	2		
			Gentofte	11	6	0		
			Gribskov	4	2	0		
			Helsingør	0	6	3		
			Hvidovre	10	6	0		
			København	120	112	0		
			Rudersdal	1	1	0		
			Rødovre	1	1	1		
Tårnby Dragør	4	0	0					
Længerevarende botilbud Total			164	150	8			
Sindslidelse Total			273	259	38			
Misbrug	§ 141	Alkoholmisbrug	Døgn tilbud	Ballerup	1	0	0	
				København	0	10	10	
	Alkoholmisbrug Total			1	10	10		
	§ 101	Stofmisbrug	Ambulant tilbud	Helsingør	0	2	2	

Børn / voksne	Område 2	§	Område	Målgruppe Hovedvægt på	Kommune	Antal på venteliste pr. 01-04.07	Personer på venteliste pr. 01-01.08	Personer som forventes at få plads i løbet af 2008
			Stofmisbrug Total			0	2	2
	Misbrug Total					1	12	12
	Voldsramte kvinder	§ 109	Voldsramte kvinder	voldsramte kvinder	Albertslund	1	0	0
	Voldsramte kvinder Total					1	0	0
	Voldsramte kvinder Total					1	0	0

7. Beskrivelse af data vedr. borgere inden for autisme spektret.

Den arbejdsgruppe, der blev nedsat i forbindelse med Rammeaftale 2007 skulle udarbejde en model for en ensartet registrering i kommunerne til personer indenfor autisme spektret.

For at efterkomme ønsket om forbedrede data blev der tilføjet et ekstra skema sæt til det materiale, der blev udsendt til kommunerne med henblik på redegørelserne til Region Hovedstaden.

Da skemaet var svært at finde data til i kommunerne er det 11 kommuner, der har besvaret, og heraf 5, der har kunnet give oplysninger til voksen området.

I nedenstående tabel indgår de samlede besvarelser.

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012
§ 20 stk 2	fast	Asbergers Syndrom	Høje-Taastrup	Behov	3	3	3	3	3	3
				i Rammeaft	3	3	3	3	3	3
				heraf ov. 15	4	4	4	4	4	4
			Rudersdal	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
		Atypisk autisme	Furesø	Behov	2	2	2	1	1	1
				Uden for heraf ov. 15	2	2	2	1	1	1
			Gentofte	Behov	3	2	3	3	3	3
				i Rammeaft heraf ov. 15	3	2	3	3	3	3
			Rudersdal	Behov	0	1	1	1	1	1
				i Rammeaft heraf ov. 15	0	1	1	1	1	1
		Infantil autisme	Furesø	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
			Gentofte	Behov	2	2	2	2	2	2
				i Rammeaft	2	2	2	2	2	2
				heraf ov. 15	0	1	1	1	1	2
			Hillerød	Behov	0	0	1	1	1	1
i Rammeaft	0	0	1	1	1	1				
Høje-Taastrup	Behov	2	2	2	2	2	2			
	i Rammeaft	2	2	2	2	2	2			
	heraf ov. 15	1	1	1	1	1	1			
Rudersdal	Behov	1	2	2	2	2	2			
	Uden for		1	1	1	1	1			
	i Rammeaft	1	1	1	1	1	1			
§ 32	fast	Asbergers Syndrom	Ishøj Vallensbæk	Behov	13		13	13	13	13
				i Rammeaft	13	0	13	13	13	13
		Rudersdal	Behov	5	6	7	7	7	7	

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012			
				i Rammeaft	5	6	7	7	7	7			
		Atypisk autisme	Ishøj Vallensbæk	Behov	0		1	1	1	1			
				i Rammeaft	0	0	1	1	1	1			
			København	Behov	10	10	10	10	10	10			
				Uden for	10	10	10	10	10	10			
		Infantil autisme	Egedal	Behov	1	1	1	1	0	0			
				i Rammeaft	1	1	1	1	0	0			
			Furesø		Behov	1	1	1	1	1	1		
					i Rammeaft	1	1	1	1	1	1		
			Gentofte		Behov	1	4	3	3	4	4		
					i Rammeaft	1	4	3	3	4	4		
			Glostrup		i Rammeaft	0	0	0	1	1	1		
			Herlev		Behov			2	2	2	2		
					i Rammeaft	0	0	2	2	2	2		
			Hillerød		Behov	1	1	0,5	0	0	0		
					i Rammeaft	1	1	0,5	0	0	0		
			Høje-Taastrup		Behov	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5		
		i Rammeaft			3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5			
		Ishøj Vallensbæk		Behov	16		18	18	18	18			
				i Rammeaft	16	0	18	18	18	18			
		København		Behov	52	58	59	60	60	60			
				Uden for	50	56	57	58	58	58			
				i Rammeaft	2	2	2	2	2	2			
§ 67 stk 2	Aflastning	Asbergers Syndrom	Ballerup	Behov		2	2	2	2	2			
				i Rammeaft	0	2	2	2	2	2			
				Hillerød		Behov	1	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	
						i Rammeaft	1	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	
				Atypisk autisme	Ballerup	Behov		3	4	4	4	4	
						i Rammeaft	0	3	4	4	4	4	
				Infantil autisme	Ballerup	Behov		2	2	2	2	2	
						i Rammeaft	0	2	2	2	2	2	
					Furesø		Behov	1	1	1	1		
							i Rammeaft	1	1	1	1	0	0
							heraf ov. 15	1	1	1	1		
					Gentofte		Behov	0,3	1	1	1	1	1
			i Rammeaft				0,3	1	1	1	1	1	
			heraf ov. 15				0	0	0	0	0	0,08	
			Herlev		Behov			0,5	0,5	0,5	0,5		
					i Rammeaft	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5		
		Hillerød		Behov	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8			
				i Rammeaft	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8			
		Høje-Taastrup		Behov	1,9	2	2	2	2	2			
				i Rammeaft	1,9	2	2	2	2	2			
				heraf ov. 15	4	4	4	4	4	4			
	fast	Asbergers Syndrom	Brøndby	Behov	2	2	4	4	3	3			
				i Sjælland	1	1	1	1	0	0			
				i Rammeaft	1	1	3	3	3	3			
				heraf ov. 15	1	1	1	1	0	0			

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012
			Høje-Taastrup	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
				heraf ov. 15	1	1	1	1	1	1
			Ishøj Vallensbæk	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
				heraf ov. 15	1	1	1	1	1	1
			Rudersdal	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
				heraf ov. 15			1	1	1	1
		Atypisk autisme	Ballerup	Behov		1	1	1	1	1
				i Rammeaft	0	1	1	1	1	1
			Brøndby	Behov	0	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	0	1	1	1	1	1
			Furesø	Behov	3	3	3	1	1	1
				Uden for	3	3	3	1	1	1
				heraf ov. 15	2	2	2			
		Gentofte	Behov	3	2	3	3	3	3	
			i Rammeaft	3	2	3	3	3	3	
			heraf ov. 15	0	1	1	1	1	0	
		Ishøj Vallensbæk	Behov	1	1	1	1	1	1	
			i Rammeaft	1	1	1	1	1	1	
		Rudersdal	Behov	1	1	1	1	1	1	
			i Rammeaft	1	1	1	1	1	1	
		heraf ov. 15			1	1	1	1		
		Infantil autisme	Ballerup	Behov		2	2	2	2	2
				i Rammeaft	0	2	2	2	2	2
			Brøndby	Behov	1	2	2	2	2	2
i Rammeaft	1			2	2	2	2	2		
heraf ov. 15	0			2	0	1	1	1		
Furesø	Behov		1	1	1	1	1	1		
	i Rammeaft		1	1	1	1	1	1		
Gentofte	Behov		2	2	2	2	2	2		
	i Rammeaft		2	2	2	2	2	2		
	heraf ov. 15	0	1	1	1	1	0			
Herlev	Behov			3	5	5	5			
	i Rammeaft	0	0	3	5	5	5			
	heraf ov. 15			1	2	2	2			
Hillerød	Behov	0	0	1	1	1	1			
	i Rammeaft	0	0	1	1	1	1			
Høje-Taastrup	Behov	8	8	8	8	8	8			
	i Rammeaft	8	8	8	8	8	8			
	heraf ov. 15	6	6	6	6	6	6			
Rudersdal	Behov	1	3	3	3	3	3			
	i Rammeaft	1	3	3	3	3	3			
	heraf ov. 15						1			
§ 103	fast	Asbergers Syndrom	Herlev	Behov			1	1	1	1
				i Rammeaft	0	0	1	1	1	1
			Ishøj Vallensbæk	Behov	3	3	3	3	3	3
				i Rammeaft	3	3	3	3	3	3

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012			
		Atypisk autisme	Høje-Taastrup	Behov	2	2	2	2	2	2			
				i Sjælland	1	1	1	1	1	1			
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1			
			Rødovre	Behov	1	1	1	1	1	1			
						i Rammeaft	1	1	1	1	1	1	
		Infantil autisme	Herlev	Behov			3	3	3	3			
				i Rammeaft	0	0	3	3	3	3			
			Høje-Taastrup	Behov	2	2	2	2	2	2			
i Sjælland	1			1	1	1	1	1					
				i Rammeaft	1	1	1	1	1				
§ 104	fast	Atypisk autisme	Furesø	Behov	7	7	7	7	7	7			
				i Rammeaft	7	7	7	7	7	7			
			Herlev	Behov			1	1	1	1			
				i Rammeaft	0	0	1	1	1	1			
			Høje-Taastrup	Behov	5	5	5	5	5	5			
				Uden for	5	5	5	5	5	5			
		Infantil autisme	Herlev	Behov			8	9	10	10			
				i Rammeaft	0	0	8	9	10	10			
			Høje-Taastrup	Behov	5	5	5	5	5	5			
				Uden for	4	4	4	4	4	4			
				i Sjælland	1	1	1	1	1	1			
			Rødovre	Behov	4	5	5	5	5	5			
i Sjælland	1	1		1	1	1	1						
				i Rammeaft	3	4	4	4	4				
§ 107	Aflastning	Infantil autisme	Herlev	Behov			0,3	0,3	0,5	0,5			
				Uden for			0,3	0,3					
							i Rammeaft	0	0	0	0	0,5	0,5
			Rødovre	Behov	1	1	1	1	1	1			
	i Rammeaft	1		1	1	1	1	1					
	fast	Atypisk autisme	Furesø	Behov	1	1	1	1	1	1			
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1			
			Høje-Taastrup	Behov	2	2	2	2,75	2,75	2,75			
				Uden for	2	2	2	2	2	2			
						i Rammeaft	0	0	0	0,75	0,75	0,75	
		Infantil autisme	Herlev	Behov			2	2	2	2			
				i Rammeaft	0	0	2	2	2	2			
Høje-Taastrup			Behov	2	2	2	2,75	2,75	2,75				
	Uden for		2	2	2	2	2	2					
				i Rammeaft	0	0	0	0,75	0,75	0,75			
Rødovre	Behov	1	1	1	1	1	1						
	i Rammeaft	1	1	1	1	1	1						
§ 108	fast	Asbergers Syndrom	Rødovre	Behov	0	1	1	1	1	1			
				i Rammeaft	0	1	1	1	1	1			
		Atypisk autisme	Furesø	Behov	3	4	4	4	4	4			
				i Rammeaft	3	4	4	4	4	4			
			Herlev	Behov			1	1	1	1			
				i Rammeaft	0	0	1	1	1	1			
				Høje-Taastrup	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5			

Paragraf	fast	Målgruppe	kommune	Pladser/reg/i	2007	2008	2009	2010	2011	2012
				i Sjælland	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
			Rødovre	Behov	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	1	1	1	1	1	1
		Infantil autisme	Herlev	Behov			5	7	7	7
				i Rammeaft	0	0	5	7	7	7
			Høje-Taastrup	Behov	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
				i Sjælland	1	1	1	1	1	1
				i Rammeaft	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
			Rødovre	Behov	1	2	2	2	2	2
		i Rammeaft		1	2	2	2	2	2	
				Behov Sum	199,4	199,7	266,1	270,1	269,3	269,3
				Uden for Sum	78	85	86,3	84,3	84	84
				i Sjælland Sum	7	7	7	7	6	6
				i Rammeaft Sum	114,4	107,7	172,8	179,8	180,3	180,3
				heraf ov. 15 Sum	20	28	29	28	26	24,08

Ud fra disse data ses et stigende behov igennem de 6 år.

8. Nye og ændrede tilbud i kommunerne.

Fra kommunernes redegørelser er der i dette notat samlet de oplysninger, som kommunerne har indberettet om nye og ændrede tilbud samt planer herom, der har konsekvenser for Rammeaftalen. Oplysningerne er sorteret efter tilbudstyper.

Formålet med notatet er at give kommunerne indblik i hinandens overvejelser, med henblik på at fremme samarbejdet kommunerne imellem.

Børn og unge med handicap eller sindslidelser

§ 32 – Specialbørnehaver

Fredensborg udvider tilbuddet ”Spiren” med 2 pladser til børn indenfor autismspektret

§ 36 – Klubtilbud til børn og unge

- Hillerød har opnormeret ”Levuk” med 35 pladser
- Albertslund nedjusterer pladstallet på ”Klub Vest” med 16 pladser fordelt på fritidsklub og ungdomsklub
- Regionen opretter 4 pladser i klubtilbud i forbindelse med tilbuddet ”Nødebogård”
- Allerød har etableret klubtilbud til unge med Aspergers syndrom, primært til egne borgere
- Høje-Taastrup har udvidet pladstallet i deres klubtilbud for unge med handicap. Tilbuddet er ikke med i Rammeaftalen, men de unge kommer typisk fra Klub Vest i Albertslund

§ 67, stk. 2 – Døgntilbud til børn og unge med handicap

- Gentofte har opskrevet tilbuddet Camillehusene med 1 plads
- Regionen har konverteret 1 døgnplads på tilbuddet 3-kløveren til 1 aflastningsplads
- Ishøj/Vallensbæk har opsplittet Thorshøjgårds 26 pladser i 17 pladser til psykisk udviklingshæmmede og 9 pladser til sindslidende.

§ 67, stk. 2 – Aflastning til børn og unge med handicap

- Regionen har omdannet 1 døgntilbud plads på ”3-kløveren” til 1 aflastningsplads.
- Ishøj har oprettet 6-8 pladser aflastning for autister + ADHD på ”Ishøjgård”. Der er mulighed for senere udvidelse.
- København tager en ny aflastningsinstitution i brug pr. april 2008 til børn fra egen venteliste
- Bornholm kan, hvis det ønskes, etablere weekend aflastning for andre kommuner

§ 67, stk. 2 – Døgntilbud til børn og unge med sindslidelser

- Ishøj/Vallensbæk har opdelt Thorshøjgård’s pladser i henholdsvis pladser til psykisk udviklingshæmmede og pladser til sindslidende.

Voksne med handicap

§ 103 – Beskyttet beskæftigelse til borgere med handicap

- Center for Døve udvider med 4 pladser
- Linden i Fredensborg kommune med 18 pladser overgår fra at være et § 103 tilbud til at blive et § 104 tilbud for psykisk udviklingshæmmede.
- 45 pladser på Vestegnens Erhvervscenter i Brøndby var i Rammeaftale 2008 registreret med målgruppen ”psykisk udviklingshæmmede”. Den korrekte målgruppe er sindslidende, hvilket er blevet rettet med denne rammeaftale.
- Gribskov kommune har oprettet 12 nye pladser på tilbuddet ”Kilden”. Tilbuddet indeholder tillige specialundervisning.
- Trollesbro i Hillerød kommune har opskrevet pladstallet med 4
- Værkstederne ved Ruderskov i Rudersdal kommune har opskrevet pladstallet med 20 pladser.
- Regionen har oprettet en ekstra plads på ”AKU-centret”

§ 104 – Aktivitets- og samværstilbud til borgere med handicap

- Piberødhus i Rudersdal har opdelt målgruppen i henholdsvis autister og psykisk udviklingshæmmede.
- Vega dagtilbud i Gribskov har ikke udvidet pladstallet, men har pt 1 bruger i overbelægning.
- Det regionalt drevne AKU-center har omdefineret 10 af sine pladser til at være målrettet autister
- Fredensborg har, som nævnt under ændringer til § 103, ændret definitionen af målgruppen på de 18 pladser på Linden fra at være § 103 til at være § 104
- Københavns Kommune har som noget nyt medtaget ”Lynghuset” med 30 pladser i rammeaftalen
- Regionen har opjusteret med 7 pladser på Jonstrupvang
- Gribskov har i forbindelse med Kobbekhuset(tidligere benævnt Gydehøj) indberettet 8 dagtilbudspladser
- Hillerød havde i 2008 rammeaftalen indrapporteret 60 pladser på Regnbuen. Dette tal var personer og er med rammeaftale 2009 rettet til 22 helårs pladser. Der er ikke tale om en faktisk ændring af pladstallet
- Piberødhus i Rudersdal har i Rammeaftale 2008 indberettet 27 pladser. Det faktiske pladstal er 31.
- Regionen har opskrevet pladstallet på AKU-center med 7 pladser
- Gribskov vil gerne sælge pladser til andre kommuner i deres planlagte dagtilbud.

§ 107 Døgntilbud til midlertidigt ophold for voksne med handicap.

- Halsnæs har flyttet tilbuddet ”Trekløveren” med 36 pladser fra § 107 til § 108
- Furesø har indberettet Bybæksterrasserne med 5 pladser
- Ishøj/Vallensbæk har indberettet 3 nye tilbud ”Løkkekrogen” med 7 pladser, ”Spindehuset” og ”Søvangs Alle” begge med 6 pladser
- Hørsholm overvejer at etablere bofælleskab til unge med udviklingshæmning

§ 108. Botilbud til længerevarende ophold for voksne med handicap.

- I Regionen er etableret et nyt tilbud til personer med autisme i Lyngby.
- Gladsaxes tilbud "Center for Døve" er udvidet med 2 pladser, som annonceret i Rammeaftalen 2008.
- Regionen har som ovenfor nævnt omdannet 1 aflastningsplads på "Jonstrupvang" til permanent botilbud.
- Bornholm har ibrugtaget de i rammeaftale 2008 omtalte 20 nye pladser på området. Disse fordeler sig med 16 pladser på "Gartnerparken" og 4 pladser på "Klintebo"
- Egedal har opnormeret "Skelhøj med 1 plads og "Søvnøget" med 4 pladser.
- Som tidligere nævnt har Halsnæs flyttet "Trekløveret" fra § 107 til § 108 psykisk udviklingshæmmede og samtidig nedsat pladstallet til 34 pladser.
- Københavns kommunes tilbud "Vinklen" er opnormeret med 29 pladser og "Ringetofte" er opnormeret med 6 pladser
- Rudersdal har udvidet Bøgelunden med 2 pladser
- Regionen har oprettet endnu et enkeltmandsprojekt på Rønnegården.
- Allerød har udskudt etablering af botilbuddet Solvænget. Afventer finansieringstilbud fra LEV
- Allerød overvejer at etablere botilbud til borgere (unge) med erhvervet hjerneskade
- Brøndby har udvidet "Botræningen" med 3 pladser
- Brøndby udvider i 2008 bofællesskabet "Midlergårdsvej" med 4 pladser (8 pladser i alt)
- Det planlagte botilbud på Frederiksberg med 16 boliger på Ribes Allé er sat i bero
- Frederiksberg har planer om at etablere opgangsfællesskaber og at ombygge og udvide botilbuddene
- Frederikssund forventer at udvide i bofællesskaber med 4-6 pladser
- Regionen planlægger renovering/ombygning af nuværende boliger til nutidig standard på både Blindecetret Bredegård i Fredensborg og Jonstrupvang i Værløse

§ 107 Aflastning i døgntilbud til voksne med handicap

- Regionens tilbud "Jonstrupvang" har omdannet 1 aflastningsplads til permanent botilbud
- Tilsvarende har Hillerøds tilbud "Skovbrynet" reduceret pladstallet med 1 til aflastning

Voksne med sindslidelser

§ 103 Beskyttet beskæftigelse til voksne med sindslidelse

- Brøndby som tidligere nævnt har omdannet Espelunden til et tilbud for sindslidende – 45 pladser
- Regionen har opnormeret tilbuddet "Skibbyhøj" med 3 pladser

§ 104 Aktivitet og samværstilbud til voksne med sindslidelse

- Brøndby har opnormeret Espelunden Syd med 3 pladser

- 45 pladser på Espelunden i Brøndby overgår fra at være pladser til psykisk udviklingshæmmede til at blive pladser til sindslidende
- Ishøj/Vallensbæk har indmeldt tilbuddet "Social psykiatrisk dagcenter" med 80 pladser
- Rødovre har opnormeret med 2 pladser på tilbuddet "Det røde hus"
- Regionen har ændret Solvang, så der ikke er separate aktivitets og samværs pladser, svarende til nedgang på 12 pladser.
- Glostrup overvejer at etablere et aktivitets- og samværstilbud
- Hørsholm sælger gerne tilbud på "JOBBS" til andre kommuner

§ 107 Døgntilbud til midlertidigt ophold for voksne med sindslidelser

- Brøndby har opnormeret "Bofællesskabet Midlergårdsvej" med 4 pladser
- Ishøj/Vallensbæk har indmeldt 2 nye tilbud "Strandgården" og "Ågården" med henholdsvis 7 og 5 pladser
- I Hørsholm er det til politisk behandling, hvorvidt der skal ske en udvidelse af "Åstedet"
- Hørsholm overvejer etablering af bofællesskab

§ 108 Døgntilbud til længerevarende ophold for voksne med sindslidelser

- København har opnormeret med 8 pladser på "Bocentret Hedelund".
- København har nednormeret med 4 pladser på "Bocentret Lindegården
- København har nednormeret 1 plads på "Bocentret Ringebo"
- København har nednormeret "Bocenteret Sundbygård" med 19 pladser
- København har indmeldt "Projekt psykiske misbrugere" med 4 pladser i rammeaftalen.
- Regionen har i forbindelse med ombygningen af Skovvænget nedsat pladstallet med 20 pladser
- Allerød forventer at åbne bofællesskab målrettet egne borgere til næste år
- Furesø er ved at etablere 9 boliger på Gammelgårdsvej
- Furesø overvejer at etablere botilbud til borgere med ADHD, men vil være afhængig af at andre kommuner har borgere der vil benytte tilbuddet
- Gladsaxe arbejder hen mod at Nybrogård bruges til udslusningspladser og tunge pladser. Pladstallet forventes nedsat fra 40 til 36
- Halsnæs overvejer at etablere nye botilbud
- Høje-Taastrup overvejer at renovere Vestervænget, hvis øvrige kommuner fortsat vil købe pladser
- Københavns Kommunes er i gang med at modernisere botilbuddene til psykisk syge. I første omgang moderniseres knap 50 botilbudspladser i 2008.

Misbrug, forsorgshjem og krisecentre

§ 110 Forsorgshjem

- Brøndby har lukket Dyrringsparken som havde 4 pladser
- Gentofte har opsagt aftale med "Lænkepensionatet", hvorfor de 8 pladser udgår af rammeaftalen

- Gladsaxe overtager ”Tornehøjgård” med 20 pladser fra Regionen
- Københavns Kommune nedjusterer med 6 pladser på ”Herbergcentret” og 20 pladser på ”Hørhuset”
- Regionen overgiver 20 pladser fra ”Solvang” (Tornehøjgård) til Gladsaxe,. Der nedjusteres med 3 pladser på ”Røde Kors centret” og med 13 pladser på Nordsjællands Misbrugscenter fordelt med 10 pladser på boafsnittet og 3 pladser på pensionatet.

§ 109 Krisecentre for voldsramte kvinder

- København har opnormeret med 2 pladser på ”Baltic”.

Misbrug

- Brøndby overvejer at etablere ca. 20 pladser i stofmisbrugsenhed målrettet 16-25 årige
- Gribskov overvejer selv at stå for udredning af stofmisbrug/alkoholmisbrug

Specialundervisning for voksne

Specialundervisning for voksne

- Albertslund overvejer at oprette tilbud i eget regi til borgere der pt benytter SVIKA
- Gentofte har i samarbejde med Lyngby-Taarbæk og Rudersdal ansat logopæder til at varetage undervisning og genoptræning i forhold til taleproblemer hos hjerneskadede – og vil derfor benytte THI’s tilbud i mindre grad end tidligere.
- Halsnæs overvejer at etablere egen ungdomsuddannelse for de bedst fungerende borgere med udviklingshæmning

Andet

Genoptræning til borgere med erhvervet hjerneskade

- Hillerød benytter ikke i samme grad Hjerneskadecenter Nordsjælland, idet de har opbygget egen ekspertise på området i samarbejde med Egedammen, Kommunikationscentret og botilbuddet i Ålholmparken
- Høje-Taastrup Kommune har etableret et træningscenter, som varetager almen genoptræning efter Sundhedsloven i forbindelse med sygehusbehandling, hvor borgeren har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning og er forsynet med en genoptræningsplan.
Træningscenteret varetager desuden træning efter serviceloven, både for borgere, der har været udsat for funktionstab i forbindelse med akut sygdom, og for borgere, der har en kronisk lidelse og har behov for vedligeholdende træning.

Specialtandplejen

- Gribskov vil fremover købe ydelser i forbindelse med specialtandpleje i Frederikssund Kommune

9. Institutionsark for tilbud, der ikke fremgår af tilbudsportalen

Børneklíníken

Tilbud	Børneklíníken er en landsdelsdækkende undersøgelses- rådgivnings og vejlednings institution, som dækker Region Hovedstaden og Region Sjælland. Børneklíníken er objektiv finansieret, hvilket betyder at kommunerne i Region Hovedstaden og Region Sjælland betaler ud fra befolkningstallet i den enkelte kommune. Børneklíníken forvaltes administrativt af Børne- og Ungdomsforvaltningen I Købehavns Kommune.
Forstander	Klinikchef Gitte Mondrup Tlf:3317-3880 Email:P740@buf.kk.dk Souschef Charlotte Hirsbro Tlf: 3317-3905 Email ME01@buf.kk.dk
Adresse	Kristianiagade 13, 2100 København Ø Tlf: 3317-3866 Email: boerneklíníken@boerneklíníken.dk
Driftsparagraffer	Lov om Social Service og Folkeskoleloven
Beskrivelse af målgruppe	Børneklíníkens målgruppe er førskolebørn med udviklingsmæssige vanskeligheder, der vurderes at være af en sådan kompleksitet, at udredningen ikke kan foregå i lokalt regi. Der til kommer rådgivning og vejledning til forældre og fagpersoner, der følger familien og barnet. Desuden specifik udredning af børn med høretab der viser tegn på udviklingsmæssige vanskeligheder udover det høretabet medfører, samt rådgivning til forældre og andre involverede. Vanskelighederne kan vise sig på følgende områder og kan til tider være en kombination af flere faktorer. Børn med tale/sproglige/kommunikative vanskeligheder Børn med generelle udviklingsmæssige vanskeligheder Børn med kontakt/samspilsmæssige vanskeligheder Børn med specifikke kognitive vanskeligheder Børn med hørenedsættelser Børn (0-3 år) med forsinket motorisk udvikling.
Salg af kompetencydelser	Børneklíníken har ligeledes en omfattende kursusvirksomhed hvor indholdet omhandler Børneklíníkens målgruppe. Rammer, indhold og gennemførelse vil kunne tilpasses lokale behov. Også disse ydelser er vederlagsfrie.
Belægningsprocent 2006	<ul style="list-style-type: none"> • I 2007 havde vi 477 nyhenviste sager • Der var i alt 1539 foranstaltningstyper Nedgangen af belægningsprocenten fra 2006 skal ses som resultat af en periode med ombygning på Børneklíníken

Udviklingsplaner	<p>Børneklíníken arbejder ud fra et grundsyn, at mennesket er afhængigt af og udvikler sig igennem interaktioner og relationer, det vil sige i samspil med sine omgivelser. Udvikling og læring sker ved at være en del af samfundet, hvorfor barnet så vidt muligt skal inkluderes i det almene miljø.</p> <p>Vi har fokus på barnets vanskeligheder, ressourcer og udviklingspotentialer i samspil med omverdenen. Barnets familie og andre betydningsfulde og nære relationer bliver derfor inddraget. Det tilstræbes at skabe et trygt miljø, således at undersøgelsen af barnet kan foregå så nænsomt som muligt med mindst mulig indgreb i dets hverdag.</p> <p>Alle henvisninger skal foregå skriftlig og vurderes i Børneklíníken's visitationsteam.</p> <p>Der er også mulighed for at en af Børneklíníken's personaler kan deltage i netværksmøder lokalt med henblik på afklaring af relevante undersøgelser og i hvilket regi de mest hensigtsmæssigt effektueres.</p> <p>Børneklíníken tilbyder endvidere anonym telefonrådgivning til private såvel som professionelle.</p>
Takst	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke oplyst
Hjemmeside	<ul style="list-style-type: none"> • www.boerneklíniken.dk

Børneterapien

Tilbud	Børneterapien, Fysio- og ergoterapeutisk behandling/bistand
Leder	Kirsten Iversen, ki@gentofte.dk Overordnet ansvarlig: Lisbeth Wilms, Børn og Forebyggelse, Gentofte Kommune
Adresse	Børneterapien Bank-Mikkelsens Vej 11 2820 Gentofte Tlf. 3998 4470 Fax: 3998 4471 Email: borneterapien@gentofte.dk WWW.borneterapien.dk
Driftsparagraffer	Serviceovens § 11 stk.3 om specialrådgivning og behandling af børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Beskrivelse af målgruppen	Børneterapien yder fysio- og ergoterapeutisk specialrådgivning og behandling til børn fra 0 – 18 år med særlige fysio- og ergoterapeutiske behov. Målgruppen er børn med: <ul style="list-style-type: none"> • Cerebral parese • Kendte og sjældne sygdomme og syndromer • Medfødte og erhvervede hjerneskader • Psykomotorisk retardering • Alvorlige sansemotoriske problemer • Gennemgribende kommunikative vanskeligheder
Børn i behandling	Ca. 150 ambulante børn Desuden ca. 65 børn på 3 institutioner - se nedenfor
Belægningsprocent 2007	Ydelseskategorierne er udarbejdet medio 2007, hvorfor der ikke findes belægningsprocenter for tidligere år.
Gennemsnitlig tilgang pr. år	Ca. 60
Ydelseskategorier	Børn og unge henvises til Børneterapien af bopælskommunen. Kommunen kan henvise til fysioterapi og/eller ergoterapi i 1 af nedenstående 5 ydelseskategorier eller til undersøgelse og vurdering af ydelseskategori: <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultation, undersøgelse/test, rådgivning og vejledning. Målgruppen er børn med behov for afdækning af motoriske/sansemotoriske problemstillinger eller evt. korte intensive behandlingsforløb. Forløbene vil derfor være på 3,6 eller 12

	<p>mdr. Ca. 20 timer pr. barn. Sted: Barnets dagtilbud eller Børneterapien</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Undersøgelse, behandling, vurdering af behov for hjælpemidler, rådgivning og vejledning, i forløb på 6 – 12 mdr. Målgruppen er børn med massive sansemotoriske handicap, psykomotorisk retardering, generelt forsinket udvikling. Ca. 30 timer pr. barn. Sted: Børneterapien samt evt. besøg i barnets hjem/dagtilbud. 3. Konsulentbesøg i dagtilbud, undersøgelse og vurdering af behov for støtte og hjælpemidler. Et forløb med mdl. besøg over 12 mdr. Målgruppen er børn med sansemotoriske handicap, psykomotorisk retardering, generelt forsinket udvikling, børn uden specifik diagnose. Ca. 35 timer pr. barn. Sted barnets dagtilbud 4. Undersøgelse, behandling, vurdering af behov for hjælpemidler, indretning etc., rådgivning og vejledning, i forløb på 12 måneder. Målgruppen er børn med massive sansemotoriske handicap, svære, bevægelseshandicap og funktionsnedsættelser. Ca. 65 timer pr. barn. Sted Børneterapien 5. Undersøgelse, behandling, afprøvning af hjælpemidler, indretning etc., rådgivning og vejledning, i forløb på 12 måneder. Målgruppen er småbørn med massivt behov for kontinuerlig tidlig indsats, funktionsnedsættelser. Ca. 90 timer pr. barn. Sted barnets hjem/dagtilbud <p>Herudover leverer Børneterapien fysio- og ergoterapiydelser til 2 specialbørnehaver og en døgninstitution. Udgifterne hertil trækkes ud af Børneterapiens budget og faktureres særskilt til de 3 institutioner.</p>
Takst 2008	<p>Takster for 2008 kan ses i ydelseskatalog på hjemmesiden: www.borneterapien.dk</p>

Center for Syn og Kommunikation

Tilbud	Center for Syn og Kommunikation
Forstander	Kristian Mainz
Adresse	Kellersvej 7 2860 Søborg Tlf.: 45 11 77 00 E-mail: syn-kom@hav1.regionh.dk
Driftsparagraffer	<p>Grundlag for CSK: Regionsrådets forpligtelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Servicelovens § 5, stk. 2 og stk. 8 - Bekendtgørelse om specialundervisning for voksne § 5 - Folkeskoleloven § 20 stk. 3 og stk. 4 <p>CSK's arbejdsområder, varetagelse af kommunale opgaver efter aftale med kommunerne:</p> <p>Hjælpe midler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Servicelovens § 112 om hjælpemidler – herunder specifikt optiske hjælpemidler og særlige informationsteknologiske hjælpemidler • Servicelovens § 113 om forbrugsgoder - herunder informationsteknologiske forbrugsgoder som hjælpemidler • Servicelovens § 10 stk. 4 om rådgivning om hjælpemidler og forbrugsgoder, samt instruktion • Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven nr. 624, herunder specifikt bilag 2. <p>Specialrådgivning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Servicelovens § 11 stk. 3 om specialrådgivning til børn og unge med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne • Servicelovens § 12 om specialrådgivning til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne <p>Specialundervisning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lov om specialundervisning § 1 ff. - forpligtelsen til at sørge for specialundervisning og specialpædagogisk bistand • Folkeskolelovens § 3 og § 4, samt § 20 stk. 2 – forpligtelsen til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand <p>Derudover varetager CSK udrednings- og rådgivningsopgaver samt hjælpemiddelafprøvninger for andre myndigheder, f.eks. vedr. uddannelsessøgende samt revalidering og aktiv beskæftigelsesindsats.</p>
Beskrivelse af målgruppe	<p>Specialrådgivning, hjælpemiddelvejledning og –afprøvning, specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til børn og voksne med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • varig betydelig synsnedsettelse

	<ul style="list-style-type: none"> • varig nedsat kommunikationsevne som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne • svære læse-skrivevanskeligheder • betydelige bevægehandicaps • hørehæmmede og døvblevne • forældre, pårørende og øvrige netværkspersoner <p>Desuden tilbydes udredning, specialrådgivning og hjælpemiddelafprøvning til</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunale forvaltninger, jobcentre, specialundervisningstilbud (børn og voksne), uddannelsesinstitutioner, bo-institutioner m.fl.
Salg af kompetencydelser	<ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning og hjælpemiddelafprøvning efter Lov om aktivbeskæftigelsesindsats m.v.. • Rådgivning og hjælpemiddelafprøvning på uddannelsesområdet • Kursusvirksomhed for pædagoger, optikere, støttepædagoger, lærere m.fl. • Kursusvirksomhed for forældre og andre pårørende
Udviklingsprojekt	Udvikling af sagsgange, procedurer og dokumentation i samarbejde med kommunerne med henblik på at sikre kommunerne kvalificeret og tilstrækkeligt grundlag for varetagelse af myndighedsansvaret i de opgaver, der udføres på kommunernes vegne.
Hjemmeside	<ul style="list-style-type: none"> • www.syn-kom.dk

Falck Hjælpemidler A/S

Tilbud	Falck Hjælpemidler A/S
Leder	Direktør Brian Jørgensen
Adresse	Gydevang 42 3450 Allerød Tlf.: 48171355 E-mail: info@falckhm.dk
Driftsparagraffer	-
Beskrivelse af målgruppe	<p>Målgruppen er personer med betydelig og varigt nedsat funktionsevne. Specialrådgivningen retter sig primært mod kommuner.</p> <p>Hvis en kommune har brug for specialrådgivning i en sag om hjælpemidler og/eller boligindretning kan den anmode Falck Hjælpemidler at bistå med rådgivningsarbejdet. Kommunen vil typisk have en abonnementsaftale med Falck Hjælpemidler om ydelse af såvel generel som specialiseret rådgivning til støtte for kommunens egen rådgivning over for borgerne. Når kommunen har brug for særlig sagkyndig bistand ved afprøvning og valg af et hensigtsmæssigt hjælpemiddel, eller i sager om omfattende boligændringer, såsom ombygning, tilbygning og nybyggeri, kan kommunen anmode om rådgivning hos Falck Hjælpemidler.</p> <p>Herudover løser Falck Hjælpemidler en lang række andre opgaver for kommunerne, herunder rådgivning om arbejdspladsindretning (jobcentre) og rådgivning om handicappbiler.</p> <p>Falck Hjælpemidler holder hver torsdag fra 14 – 17 åbent Hus, hvor borgere i kommuner med abonnement kan orientere sig om mulige hjælpemidler i udstillingen. Der er terapeutfagligt personale til stede. Der tilbydes desuden uvildig rådgivning om fx lovgivning på området.</p>
Salg af kompetencydelser	<p>Generel rådgivning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udstilling – åbent hus • telefonrådgivning / hotline • Vikar-service til sagsbehandling indenfor handicapområdet <p>Specialrådgivning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • siddestillingsanalyse • hjælpemiddelafprøvning- og tilpasning • boligindretning • bilsagsbehandling
Takst 2008/2009	Abonnementsaftale eller timepris. Ring for yderligere oplysninger.
Hjemmeside	www.falckhjaelpemidler.dk

Geelsgårdskolen

Tilbud/institution	Geelsgårdskolen
Skoleinspektør	Preben Hald Christensen
Adresse	Kongevejen 252, 2830 Virum Tlf. 4511 4000 E-mail: Geelsch@hav1.regionh.dk www.Geelsgaardskolen.dk
Driftsparagraffer	Lov om Folkeskolen § 20, stk. 2 Lov om Social Service § 36, §67 stk. 2, § 44 jfr. § 86 stk. 2, og Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.
Beskrivelse af målgrupper og tilbud	<p>Helhedstilbud i form af folkeskole og fritidshjem til</p> <ul style="list-style-type: none"> • elever med svære fysiske handicap <ol style="list-style-type: none"> 1. elever med specifikke indlæringsvanskeligheder (spor 1) 2. elever med multiple funktionsnedsættelser (spor 2) • elever med medfødt døvblindhed. (spor 3) • Endvidere tilbydes specifikt tilrettelagt undervisnings og fritidsforløb, herunder f. eks til elever med Spielmeier-Voigt syndrom, med erhvervet hjerneskade eller med andre sjældne handicap. Disse elever undervises i forbindelse med det enkelte spor med en individuelt aftalt ressource. <p>Bo- og aflastningstilbud til elever med svære fysiske handicap, dog kun til elever tilknyttet spor 1.</p> <p>Aflastningstilbud til elever med medfødt døvblindhed – tænkt opstartet primo 2009.</p> <p>Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, organiseret med undervisning samt klubtilbud primært til :</p> <ul style="list-style-type: none"> • unge med multiple funktionsnedsættelser, uden funktionelt verbalsprog og for enkelte med autisme • unge med medfødt døvblindhed og døve med specifikke funktionsnedsættelser • visse unge med funktionsnedsættelser <p>Vedligeholdende fysio- og ergoterapeutisk træning tilbydes alle elever ved særligt tilkøb. Ydelsen består i 2 timers træning i 40 uger pr. år.</p>
Salg af ydelser	<ul style="list-style-type: none"> • Kurser for lærere, der underviser enkeltintegrerede børn med bevægelsesvanskeligheder • Kurser i særlige pædagogiske metoder i forhold til elever med svære bevægelsesvanskeligheder og elever med multiple funktionsnedsættelser: Konduktiv pædagogik og MOVE

	<ul style="list-style-type: none"> • Kurser i alternative kommunikationsformer
Pladstal	<p>Der er ikke et fast normeret pladstal i helhedstilbudene. Der er 7 boopholdspladser og 7 aflastningspladser for elever med bevægehandicap.</p> <p>Til skoleåret 2008/09 er der visiteret/revisiteret følgende antal elever til helhedstilbudene inden for skoleområdet og vokalområdet</p> <ul style="list-style-type: none"> • 49 på Spor 1 • 23 på Spor 2 • 12 på Spor 3 • 13 på Ungdomstilbud • 4 specialundervisning for voksne • 14 bo- og aflastningspladser for elever med bevægehandicap • forventeligt 2 aflastningspladser for elever med medfødt døblindhed fra primo 2009.
Takst 2009	
Hjemmeside	www.Geelsgaardskolen.dk

Hjælpemiddelcentralen

Tilbud	Hjælpemiddelcentralen
Leder	Helle Linaa
Adresse	Rødovre Parkvej 403B 2610 Rødovre Tlf.: 36 37 90 00 E-mail: Hjælpemiddelcentralen@rk.dk
Driftsparagraffer	Serviceoven § 5, § 10, § 186 og § 190. Rødovre Kommune er driftskommune.
Beskrivelse af målgruppe	<p>Målgruppen for specialrådgivningen er personer med betydelig og varigt nedsat funktionsevne.</p> <p>Specialrådgivningen retter sig primært mod fagpersoner, som arbejder indenfor hjælpemiddelområdet, men omfatter også åben rådgivning til borgere.</p> <p>Hjælpemiddelcentralens tilbud består i specialrådgivning, information og formidling af viden indenfor området hjælpemidler og boligindretning i henhold til Lov om social service. Desuden rådgivning om hjælpemidler, der kan ydes i henhold til Lov om aktiv beskæftigelsesindsats m.v..</p> <p>Tilbuddene kan benyttes af de kommuner, der har tilsluttet sig rammeaftale.</p> <p>Specialrådgivningens formål er at finde egnede strategier og løsningsmuligheder, som kompenserer for og/eller afhjælper borgerens nedsatte funktionsevne i forhold til almindelig daglig livsførelse.</p> <p>Vi arbejder fortrinsvis med komplekse sager, når kommunen har behov for specialiseret viden for at kunne tilgodese den enkelte borgers behov for en individuel løsning.</p> <p>Specialrådgivningen ydes ud fra indgående viden og erfaring fra praksis om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personer med et sjældent eller komplekse handicap • Specialiserede hjælpemidler • Planlægning og styring af komplekse sager • Analysemetoder • Individuel tilpasning af specialiserede hjælpemidler <p>Personalet består af faggrupperne ergoterapeut, fysioterapeut, tekniker, administrativt personale og en leder.</p>

	<p>Vi tilbyder bl.a. følgende ydelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valg og tilpasning af hjælpemidler til voksne • Valg og tilpasning af hjælpemidler til børn • Siddestillingsanalyse og metoder til forebyggelse af tryksår • Boligrådgivning – indretning med henblik på at gøre boligen egnet som opholdssted • Teknisk specialløsning af hjælpemidler • Valg og indretning af biler • Arbejdsredskaber – arbejdspladsindretning
Takst 2009	<p>Finansieringsmodellen består af en abonnementsordning og af timebetalte individuelle ydelser.</p> <p>Det er en forudsætning for at kunne købe de individuelle ydelser, at kommunen har indgået aftale om abonnementsordning.</p> <p>Abonnementsordningen omfatter en række basisydelser, f.eks. telefonisk rådgivning, rådgivning i ”Åbent Hus” og deltagelse i netværk for fagpersoner.</p> <p>Abonnementsordningen er objektiv i forhold til det samlede antal indbyggere i de tilsluttede kommuner.</p> <p>De individuelle ydelser betales som timebetaling efter den medgåede tid til ydelsen.</p> <p>Kontakt Hjælpemiddelcentralen for yderligere oplysninger om priser.</p> <p>Indholdet i Hjælpemiddelcentralens tilbud til kommunerne er beskrevet i Ydelseskatalog 2009, der kan ses på hjemmesiden.</p>
Hjemmeside	<ul style="list-style-type: none"> • www.rk.dk/hjaelpemiddelcentralen

Kommunikationscentret

Tilbud	Kommunikationscentret
Forstander	Agnete Selvejer. agse@hillerod.dk
Adresse	Kommunikationscentret Skansevej 2D 3400 Hillerød E.mail: kc-hil@hillerod.dk
Driftsparagraffer	<ul style="list-style-type: none"> • Lov om specialundervisning for Voksne. • Lov om Folkeskolen (§ 20.2) • Lov om Social Service (§§ 10-12 og 112, 113)
Beskrivelse af målgruppe	<p>Specialundervisning, anden specialpædagogisk bistand, rådgivning og vejledning til børn og voksne med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tale, sprog og stemmevanskeligheder • Erhvervet hjerneskade og andre neurologiske lidelser • Psykisk udviklingshæmning • Læsevanskeligheder • Hørevanskeligheder • Tinnitus og Meniere • Synsvanskeligheder <p>Rådgivning og vejledning til borgere i erhverv med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Synsvanskeligheder • Hørevanskeligheder • Erhvervet hjerneskade <p>Afprøvning af optiske synshjælpemidler og informations og kommunikationsteknologiske hjælpemidler til børn og voksne med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Synsvanskeligheder • Andre vanskeligheder der kan afhjælpes med et kommunikationshjælpemiddel <p>Se ydelseskatalog på: www.kc-hil.dk</p>

Ydelser	<p>Ydelserne omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afdækning • Undervisning • Rådgivning • Vejledning • Afprøvning • Support <p>Vi tilbyder desuden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kursusvirksomhed for kommunale og regionale medarbejdere • Kursusvirksomhed for forældre og pårørende • Oplæg og foredrag • Implementering af IKT i bomiljøer, herunder kompetenceudvikling af pædagogiske medarbejdere • Salg af ydelser indenfor Kommunikationscentrets kompetenceområde til kommuner, skoler daginstitutioner m.fl.
Antal brugere i 2007	Se Kommunikationscentrets hjemmeside for statistiske oplysninger fordelt på kommuner.
Takst 2009	Endnu ikke færdig
Hjemmeside	www.kc-hil.dk

Lænkeambulatorierne i Danmark

Tilbud	Lænkeambulatorierne i Danmark
Forstander	Mikael Jakshøj
Adresse	Hovedsæde: Værnedamsvej 12 1619 København V
Driftsparagraffer	Sundhedsloven § 141
Beskrivelse af målgruppe	Alle der søger behandling, rådgivning mm. for alkoholmisbrug. Der ydes bl.a. ambulant-, familie- og dagbehandling. Der er anonymitet for borgere, der ønsker dette.
Pladstal	Opgøres ikke eftersom ydelserne bl.a. leveres ved direkte anonym henvendelse til ambulatorierne.
Takst 2009	Takstfinansiering pr. 1/1-2009
Hjemmeside	www.laenken.dk

Skolen på Kastelsvej

Tilbud	SPK - Skolen på Kastelsvej Skole, Fritidshjem, Elevhjem, Kompetencecenter
Forstander (konst)	Janus Olsen
Adresse	Kastelsvej 58, 2100 København Ø Tlf: 35422662 E-mail: mail@spk.kk.dk
Driftsparagraffer	Lov om Folkeskolen § 20
Beskrivelse af målgruppe	<p>SPK - Skolen på Kastelsvej er et landsdelsdækkende center for undervisning, pædagogik og vejledning med stor viden og erfaring inden for området; børn med Cochlear Implant, hørenedsættelser og døvhed. Det giver SPK en særlig forpligtelse og mulighed for at være udadvendt og udviklingsorienteret.</p> <p>Mission SPK har til opgave at se på hvert barn i et tværfagligt perspektiv for at tilgodese barnets individuelle potentialer og udvikling af kompetencer.</p> <p>Vision SPK vil arbejde for visionen om ligestilling trods forskellighed. Ligestilling der opnås ved at møde brugerne med tillid, respekt og dialog</p> <p>Beskrivelse SPK rummer blandt andet skole, fritidshjem og to døgnafdelinger for C.I. opererede, hørehæmmede og døve børn og unge i alderen 5-18 år. Døgnafdelinger optager kun børn, der også er elever på skolen. SPK modtager børn på baggrund af deres behov for sproglig stimulation i et tegnstøttet miljø. Børnegruppen har vidt forskellige kompetencer og behov og kan udover høretabet have funktionsvanskeligheder af forskellig art.</p>
Salg af kompetencydelser	<ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning til familier til børn med høretab. • Rådgivning og udredning til skoler og fritidsinstitutioner m.fl. som har børn med høretab • Teknisk rådgivning i brug af hjælpemidler i undervisningssituationer, i hjemmet og i fritiden • Pædagogisk/psykologisk udredning og rådgivning i komplekse forhold omkring børn med høretab • Kurser i kommunikation for børn, forældre, søskende, lærere, pædagoger mv. • Rådgivning i forhold til rehabilitering af Cochlear Implanterede børn.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning indenfor kommunikation og specialpædagogik uanset graden høretab.
Pladstal	125
Belægningsprocent 2007	84 %
Gennemsnitlig tilgang pr. år	5
Udviklingsplaner	Se SPKs hjemmeside: www.spk.kk.dk
Takst	Kontakt konstitueret forstander Janus Olsen
Hjemmeside	www.skolenpaakastelsvej.kk.dk

Specialtandplejen i Gentofte

Tilbud	Specialtandplejen
Forstander	Specialtandplejen ledes af Tandlæge Shomais Vahman og Tandlæge Anne-Pia Brønden Kristensen
Adresse	Bank-Mikkelsens Vej 3 2820 Gentofte Mail : specialtandplejen@gentofte.dk Tlf. 39 98 43 40
Driftsparagraffer	Sundhedsloven § 133 og 134
Beskrivelse af målgruppe	Målgruppen er psykisk udviklingshæmmede, fysisk handicappede og psykiatriske patienter, hvis funktion er nedsat i et sådant omfang, at de almindelige tandplejetilbud ikke kan modtages. Patienterne henvises af kommunal tandpleje, praktiserende tandlæger eller ledere af institutioner for målgruppen, specielt i tilfælde hvor den pågældende er uden kontakt med tandlæger.
Pladstal	Kapacitet til 1.400 patienter årligt
Takst 2008	Pris pr. tilmeldt pr. år i 2008 kr. 7 981,-
Hjemmeside	www.gentoftekommune.dk/tandplejen/praesentation/specialtandplejen/

Specialtandplejen i Rudersdal.

Tilbud	Specialtandplejen
Forstander	Klinikchef Stig Halling Nielsen
Adresse	Sophie Magdelenes Vej 14 3460 Birkerød Tlf. 45818680 E-post. STHN@rudersdal.dk
Driftsparagraffer	Sundhedsloven § 133, Bekendtgørelse om Tandpleje kap. 2 og Vejledning om omfanget af og kravene til den kommunale og regionale tandpleje kap. 3.
Beskrivelse af målgruppe	Målgruppen er psykisk udviklingshæmmede, fysisk handicappede og psykiatriske patienter, hvis funktion er nedsat i et sådant omfang, at de almindelige tandplejetilbud ikke kan modtages. Patienterne henvises af kommunal tandpleje, praktiserende tandlæger eller ledere af regions- og kan - institutioner, specielt i tilfælde hvor den pågældende er uden kontakt med tandlæger.
Pladstal	<ul style="list-style-type: none"> • Efter henvisning – 625 patienter
Belægningsprocent 2008	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 90 %
Takst 2009	<ul style="list-style-type: none"> • 7.715 kr. pr. år i Abonnement • 5.428 kr. pr. år i tillægsabonnement for narkosebehandling
Hjemmeside	<ul style="list-style-type: none"> • Under opbygning.

Specialundervisningscentret Egedammen

Tilbud	Specialundervisningscenter for unge og voksne
Forstander	Lisbeth Jensen
Adresse	Skovledet 14 3400 Hillerød Tlf.: 48 25 12 88 lijn@hillerod.dk
Driftsparagraffer	Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (lov nr. 564 af 6. juni 2007) Lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 658 af 3. juli 2000 med efterfølgende ændringer)
Beskrivelse af målgruppe	<p>Ungdomsuddannelser for unge med særlige behov samt kompenserende specialundervisning for unge og voksne.</p> <p><u>Ungdomsuddannelserne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Generelle indlæringsvanskeligheder (16-25 år) • Gennemgribende udviklingsforstyrrelser og generelle indlæringsvanskeligheder (16-25 år) • Gennemgribende udviklingsforstyrrelser - Aspergers syndrom eller lignende (16-25 år) • Specifikke indlæringsvanskeligheder - ADHD eller lignende (16-25 år) <p><u>Kursusundervisningen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Unge og voksne med læsevanskeligheder • Unge og voksne med sindslidelse • Unge og voksne tosprogede med særlige undervisningsbehov • Voksne med demens • Voksne psykisk udviklingshæmmede • Voksne med gennemgribende udviklingsforstyrrelser <p>Fritidsordning: For hjemmeboende unge med gennemgribende udviklingsforstyrrelser (Birkerød).</p>
Pladstal	I alt 600 pladser til rådighed i skoleåret 2009
Udviklingsplaner	Målet er fortløbende at sikre og videreudvikle kvaliteten af undervisningstilbuddene. Vi lægger vægt på at dokumentere effekten af undervisningen og sørger for, at ny pædagogisk viden bliver inddraget i den daglige praksis.
Takst 2009	Taksten for de konkrete undervisningstilbud vil fremgå af takstoversigten på Specialundervisningscentret Egedammens hjemmeside.
Hjemmeside	www.egedammen.dk

SUKA

Tilbud	SUKA Handicap og - specialundervisning
Skoleleder	Anne Marie Hannberg
Adresse	Høje Gladsaxe Torv 4 2860 Søborg Tlf.: 39 56 03 79 E-mail: suka@suka.dk Hjemmeside: www.suka.dk
Driftsparagraffer	Lov om specialundervisning for voksne
Beskrivelse af målgruppe	Målgruppen er unge og voksne med udviklingshæmning eller autisme i Hovedstadsregionen.
Undervisnings-Struktur	<p>SUKA har driftsoverenskomst med Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune samt driftsaftaler m.v. med en række kommuner i det tidligere Københavns Amt vedr. kompenserende specialundervisning for voksne på fagområderne:</p> <p>Dansk, dansk/regning med EDB, Ridning, Svømning med ADL og musikterapeutisk undervisning. Undervisningstilbuddene er primært holdundervisning på små hold, men ene undervisning kan også tilbydes.</p> <p>Undervisningen er placeret med en fast ugentlig dag med fast timetal i en afgrænset periode. Holdenes indhold og niveau tilrettelægges efter den enkelte målgruppe og de konkrete kursister. På det kompenserende specialundervisningsområde tilrettelægges al undervisning efter individuelle undervisningsplaner. Der skal foretages udredning/visitation og opstilles individuelle mål for den enkelte, inden undervisningen starter.</p> <p>Ud over tilbuddene inden for specialundervisningsområdet har SUKA en række tilbud inden for Lov om Folkeoplysning.</p>
Undervisningstilbud	Dansk, Dansk/regning med EDB Ridning Svømning med ADL Musikterapeutisk undervisning.
Priser Folkeoplysning :	For priser vedr. SUKA's undervisning under Folkeoplysningsloven henvises til SUKA's hjemmeside.
Takster	Kontakt SUKAs kontor for takster i kommunerne udover Københavns Kommune og Frederiksberg

SVIKA

Tilbud	Specialundervisningscentret for Unge og Voksne i Hovedstadsregionen.
Forstander	Eva Prien
Adresse	Gammellosevej 51 2800 Lyngby Tlf.: 45 88 68 00 svika@gladsaxe.dk www.svika.dk
Driftsparagraffer	Lov om specialundervisning for voksne Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.
Beskrivelse af målgrupper	Målgruppen er unge og voksne med et fysisk eller psykisk handicap, Ungdomsuddannelsen : Unge med særlige behov, der ønsker et overskueligt og ikke for stort ungdomsmiljø med basishold og opdelt gruppeundervisning efter behov. A. Unge med psykiske vanskeligheder B. Unge med generelle indlæringsvanskeligheder C. Unge med ADHD, OCD, kontaktforstyrrelser D. Unge med sammensatte/komplicerede vanskeligheder. Kursusundervisning : Unge og voksne med E. Generelle indlæringsvanskeligheder (udviklingshæmmede – sent udviklede) F. Psykiske vanskeligheder G. Medfødt eller tidligt erhvervet hjerneskade H. ADHD, adfærd og kontaktforstyrrelser, socialt emotionelt handicap I. Voksne med anden etnisk baggrund med særlige undervisningsbehov.
Undervisnings-Struktur	Ungdomsuddannelseshold – et, to eller tre år. (Andet efter aftale) 12 ugers afklaringsforløb – særskilt eller led i Ungdomsuddannelse Kursushold Standard : 120 timer, 240 timer, 520 timer eller 720 timer pr. år. Andet efter aftale Enkeltmandsundervisning Standard : 50 timer pr. forløb. Andet efter aftale.
Salg af kompetencydelser Anden specialpædagogisk bistand	<ul style="list-style-type: none"> • Specialundervisningsfaglige udredninger • Neuropædagogiske afdækninger (PAS : Pædagogisk Analyse System) • Udarbejdelse af bidrag til ressourceprofiler • Kommunikationskurser for personale • Coaching eller mentorforløb efter afsluttet undervisning • Kurser i PAS fortolkning for andre faggrupper.

<p>Undervisnings tilbud. Ungdomsuddannelse</p> <p>12 ugers afklaring Særskilt eller del af ungdomsuddannelse</p> <p><u>Kursusundervisning</u> <u>Aktuelle tilbud se</u> <u>www.svika.dk</u></p>	<p>Eksempler</p> <p>Basishold og gruppeundervisning efter rullende rammeplan der sikrer mulighed for individuel tilrettelagt forløb i henhold til emner og aktiviteter angivet i Lov og bekendtgørelse. Praktikmulighed efter individuelt behov. Hel eller delvis ungdomsuddannelse mulig.</p> <p>Afprøvning og afklaring indenfor emner og aktiviteter i ungdomsuddannelsen. Udarbejdelse af neuropædagogisk test, evt. læsetest, evt. bidrag til resourceprofil, afklaringsrapport med forslag til opfølgning.</p> <p>Læse og skrivefærdigheder. It/ PC - basis og avanceret – efter personligt behov. Samfunds- og omverdensorientering. Uddannelsesforberedelse. Arbejdskendskab. Personlige udvikling og afklaring Sociale kompetencer og personlig fremtræden. Lær dit ADHD handicap at kende – og brug din viden ! Recovery Kommunikation – verbal, non-verbal, skriftlig, støttet, totalkommunikation m.v. Kreative udtryk Regning, matematik, pengeforståelse, budget og betalinger. Selvbestemmelse, medbestemmelse, demokratiske processer.</p>																																																								
<p>Takster 2009</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tilbud</th> <th>Antal timer</th> <th>Antal pr. hold</th> <th>Pris kr.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kort udredning</td> <td></td> <td></td> <td>3.108</td> </tr> <tr> <td>Lang udredning</td> <td></td> <td></td> <td>9.324</td> </tr> <tr> <td>Ungdomsuddannelse</td> <td>840 pr. år</td> <td>4/5</td> <td>326.340/261.072</td> </tr> <tr> <td>12 ugers afklaring</td> <td></td> <td></td> <td>97.902</td> </tr> <tr> <td>Andre kursusforløb</td> <td>120</td> <td>4</td> <td>46.620</td> </tr> <tr> <td></td> <td>240</td> <td>4</td> <td>93.240</td> </tr> <tr> <td></td> <td>520</td> <td>4</td> <td>202.020</td> </tr> <tr> <td></td> <td>720</td> <td>4</td> <td>279.720</td> </tr> <tr> <td>1:1 undervisning</td> <td>50</td> <td>1</td> <td>77.700</td> </tr> <tr> <td>PAS test</td> <td></td> <td></td> <td>8.000</td> </tr> <tr> <td>Ressourceprofil</td> <td></td> <td></td> <td>8.000</td> </tr> <tr> <td>Læsetest</td> <td></td> <td></td> <td>6.000</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Andet ifølge aftale.</td> </tr> </tbody> </table>	Tilbud	Antal timer	Antal pr. hold	Pris kr.	Kort udredning			3.108	Lang udredning			9.324	Ungdomsuddannelse	840 pr. år	4/5	326.340/261.072	12 ugers afklaring			97.902	Andre kursusforløb	120	4	46.620		240	4	93.240		520	4	202.020		720	4	279.720	1:1 undervisning	50	1	77.700	PAS test			8.000	Ressourceprofil			8.000	Læsetest			6.000	Andet ifølge aftale.			
Tilbud	Antal timer	Antal pr. hold	Pris kr.																																																						
Kort udredning			3.108																																																						
Lang udredning			9.324																																																						
Ungdomsuddannelse	840 pr. år	4/5	326.340/261.072																																																						
12 ugers afklaring			97.902																																																						
Andre kursusforløb	120	4	46.620																																																						
	240	4	93.240																																																						
	520	4	202.020																																																						
	720	4	279.720																																																						
1:1 undervisning	50	1	77.700																																																						
PAS test			8.000																																																						
Ressourceprofil			8.000																																																						
Læsetest			6.000																																																						
Andet ifølge aftale.																																																									

THI kompetenceCenter

Tilbud/institution	THI KompetenceCenter	
Forstander	Gert Rosing	
Adresser	<p>Administration/ledelse 4511 4600 Rygårds Allé 45 2900 Hellerup</p> <p>Tilbud til børn:</p> <p>THI BørneCenter 4511 4630 Rygårds Allé 45 2900 Hellerup</p> <p>På grund af vigende efterspørgsel forventes THI Børnecenter at lukke sommeren 2009. I det omfang øvrige afdelinger har kompetencer, gives ydelser til børn og kurser om børn fra andre afdelinger.</p> <p>Tilbud til voksne:</p> <p>Høreafdelingen 4511 4700 Telegrafvej 5, opg. 1, 3. sal 2750 Ballerup Teksttelefon 3962 2284</p> <p>Døveafdelingen 4511 4760 Telegrafvej 5, opg. 2, 2. sal 2750 Ballerup Teksttelefon 4548 1188</p> <p>Tale- Hjerneskadeafdelingen 4511 4550 Telegrafvej 5, opg. 1, 1. sal 2750 Ballerup</p> <p>www.thi.dk</p>	
Driftsparagraffer	<p>Opgaver indenfor børneområdet bliver løst i overensstemmelse med Lov om Folkeskolen § 20 stk. 2 samt Bekendtgørelse nr. 356 om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.</p> <p>Opgaver indenfor voksenområdet bliver løst i overensstemmelse med Lov om specialundervisning for voksne, LBK nr. 658 af</p>	

	<p>samt Bekendtgørelse om specialundervisning for voksne, BEK nr. 378.</p> <p>Der arbejdes derudover inden for Lov om social service i forbindelse med visse ydelser.</p>
Målsætning	<p>Der sigtes mod at afhjælpe eller begrænse de vanskeligheder, som funktionsnedsættelsen påfører den enkelte. Formålet med undervisningen er at give brugeren bedst mulige vilkår for at kommunikere med omverdenen på trods af sit handicap, og dermed øge vedkommendes muligheder for at deltage i samfundslivet.</p>
<p>Beskrivelse af målgrupper og tilbud</p> <p>Børn</p>	<p>Målgruppe: Børn og voksne med kommunikationsproblemer.</p> <p>Tværfagligt, specialiseret personale: Audiologopæder, fysioterapeuter, ergoterapeuter og psykologer.</p> <p>Det tværfaglige samarbejde sker i praksis ud fra et holistisk menneskesyn, der sætter særlig fokus på den enkelte brugers livssituation og på de kommunikative og psykosociale konsekvenser, som en funktions-nedsættelse medfører. Det overordnede mål er at hjælpe den enkelte til at kompensere for sine kommunikative problemer på den bedst mulige måde.</p> <p>Ydelser til Børn</p> <p>THI underviser vi børn med forskellige behov for støtte til at kommunikere. De børn, der kan profitere af vores tilbud er småbørn med multiple funktionsnedsættelser, generelle indlæringsvanskeligheder, specifikke sproglige vanskeligheder (dysfasi), hørenedsættelse, cochlear implant samt småbørn og skolebørn med stammen. En vigtig del af vores tilbud består af rådgivning og vejledning til det enkelte barns netværk samt kurser for forældre og institutionspersonale. På børneområdet arbejder audiologopæderne dels centralt på THI dels decentralt i børnenes kommuner i specialbørnehaver, gruppeordninger samt i børnenes hjem.</p> <p>I THI's ydelseskatalog er følgende ydelser beskrevet både i forhold til indhold og omfang (se www.thi.dk):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autisme • Dysfasi • Dysfonologi • Generelle indlæringsvanskeligheder

<p>Kurser vedr. børn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Høretab, cochleaimplantat • Multiple funktionsnedsættelser • Stammen skolebørn • Stammen småbørn <p>THI udbyder en række kurser for forældre og pårørende samt fagligt personale i kommunerne. Kurserne kvalificerer deltagerne indenfor viden om børn med sproglige og kommunikative vanskeligheder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børn og sprog (fagspecifikke) • Støtte til den kommunikative udvikling • Totalkommunikation og Tegn til Tale • Andre kommunikationssystemer • Børn med autisme • Børn der stammer • Børn med oralmotoriske vanskeligheder • Arbejde med børnestemmer • Andre relevante emner <p>Det er ligeledes muligt, at rekvirere kurser hvor indhold, form og varighed tilrettelægges ud fra aktuelle ønsker og behov.</p> <p>På grund af vigende efterspørgsel forventes THI Børnecenter at lukke sommeren 2009.</p> <p>I det omfang øvrige afdelinger har kompetencer, gives ydelser til børn og kurser om børn fra andre afdelinger.</p>
<p>Voksne</p>	<p>Ydelser til Voksne</p> <p>Uddrag af Bekendtgørelse om specialundervisning for voksne:</p> <p>”Specialundervisning for voksne er tilbud, der er målrettet personer, der som følge af fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig tilrettelagt undervisning og rådgivning for at afhjælpe eller begrænse virkningerne af funktionsnedsættelsen, og som ikke kan modtage relevante tilbud med samme formål efter anden lovgivning.” (BEK nr 378 af 28/04/2006, § 1)</p> <p>Forud for iværksættelsen af et tilbud skal der foretages en afdækning af den enkelte deltagers færdigheder, behov og forudsætninger med henblik på fastlæggelse af undervisningens mål og indhold. Vurderes det, at der skal iværksættes et tilbud om undervisning, skal der udfærdiges en undervisningsplan efter samråd med</p>

<p>Døveafdelingen</p>	<p>deltageren, hvor undervisningens mål, indhold og omfang beskrives.</p> <p>Alle ydelser til voksne er beskrevet i ydelseskataloget - både i forhold til indhold og omfang (se www.thi.dk):</p> <p>THIs undervisning til voksne er fordelt på tre afdelinger, der er specialiseret inden for forskellige diagnoser og problemstillinger.</p> <p>Døveafdelingen har specialiserede undervisningstilbud til borgere, der er døvblinde, døve eller svært hørehæmmede, hvoraf nogen har yderligere funktionsnedsættelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Døvhed • Døvblindhed • Døve med yderligere funktionsnedsættelser
<p>Høreafdelingen</p>	<p>Høreafdelingens undervisningstilbud sigter mod at afhjælpe eller begrænse de vanskeligheder, som et høretab kan medføre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konsultation • Brug af høreapparat • Høretekniske hjælpemidler • Menière • Artikulation • Tinnitus • Hyperacusis • Cochleaimplantrat (CI) • Kommunikation • Tegnstøttet kommunikation TSK • Kurser
<p>Tale- og Hjerne-Skadeafdelingen</p>	<p>Tale- og Hjerneskeadeafdelingen har specialiserede tilbud til mennesker med erhvervet hjerneskeade eller talevanskeligheder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afasi • Dysartri • Dysartri (ALS, Parkinson, mv) • Hukommelsesvanskeligheder • Opmærksomheds- og koncentrationsvanskeligheder • Planlægningsvanskeligheder • Laryngectomerede • Stammen • Stemme

Kurser vedr. voksne	<ul style="list-style-type: none"> • Tab af social kompetence <p>THI udbyder kurser for brugere og pårørende samt personalegrupper og fagligt personale i kommunerne. Kurserne relaterer sig til voksenafdelingernes specifikke faglige kompetencer. Det er muligt at rekvirere kurser hvor indhold, form og varighed tilrettelægges ud fra aktuelle ønsker og behov.</p>
Pladstal	Der er ikke normeret pladstal.
Takst 2008	
Links	
<ul style="list-style-type: none"> • Hjemmeside 	www.thi.dk